

บทสรุปและข้อเสนอแนะ

บทสรุป

การคัดเลือกผู้พิพากษา

เมื่อศึกษาระบบการคัดเลือกผู้พิพากษาของประเทศต่าง ๆ และการคัดเลือกผู้พิพากษาในประเทศไทยแล้ว สามารถแยกวิธีการคัดเลือกผู้พิพากษา ออกเป็น 5 วิธี คือ

1. การแต่งตั้งโดยการสอบคัดเลือก
2. การแต่งตั้งโดยมีคณะกรรมการคัดเลือก
3. การแต่งตั้งโดยอาศัยคุณสมบัติเฉพาะ
4. การแต่งตั้ง
5. วิธีผสม

วิธีที่ 1 การแต่งตั้งโดยการสอบคัดเลือก วิธีนี้ใหม่ระมุขของฝ่ายบริหารมีอำนาจแต่งตั้งผู้พิพากษา โดยถือผลการสอบคัดเลือก เป็นเกณฑ์ในการคัดเลือก และจัดอันดับหรือตำแหน่ง เป็นวิธีที่ใช้ในการคัดเลือกผู้พิพากษาในประเทศฝรั่งเศส เยอรมัน ญี่ปุ่น และประเทศไทย และใช้สำหรับการคัดเลือกผู้พิพากษาศาลชั้นคนเท่านั้น ส่วนการคัดเลือกผู้พิพากษาศาลสูง ไม่ว่าจะเป็นศาลอุทธรณ์ หรือ ศาลฎีกา อาจกระทำโดยการเลื่อนตำแหน่งจากผู้พิพากษาศาลชั้นคน เช่น ประเทศฝรั่งเศสและประเทศไทย หรืออาจจะมีการคัดเลือกโดยวิธีอื่น ๆ อีก เช่น ในเยอรมัน และญี่ปุ่น เป็นต้น

หลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการสอบคัดเลือก เพื่อดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาของแต่ละประเทศแตกต่างกันออกไป ดังนี้

¹วิธีที่ 2, 3 คือไป

ก. ประเทศฝรั่งเศส กำหนดให้ผู้ที่จะเป็นผู้พิพากษาได้ จะต้องผ่านการอบรมในวิทยาลัยตุลาการแห่งชาติ (L' Ecole nationale de la magistrature) เป็นเวลา 3 ปี การเข้าอบรมในสถาบันดังกล่าวจะประกอบด้วย เว้นแต่ผู้ที่คุณสมบัติพิเศษตามที่กำหนดไว้ เมื่อสอบไล่แล้วระหว่างการอบรม เรียกว่า auditeurs de justice¹ ถือเป็นข้าราชการมีเงินเดือนและอยู่ในขอบข่ายเดียวกับผู้พิพากษา เมื่ออบรมครบหลักสูตรแล้วจะต้องสอบอีกครั้งหนึ่ง เพื่อจัดอันดับและ เลือกว่าตำแหน่งต่อไป โดยผู้ที่สอบไล่ในอันดับที่มีสิทธิได้เลือกตำแหน่งก่อน

การแต่งตั้งผู้พิพากษาศาลชั้นต้น ประธานาธิบดีเป็นผู้แต่งตั้งโดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม เป็นผู้เสนอโดยได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการตุลาการ

ข. ประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมัน กำหนดให้ผู้ที่จะเป็นผู้พิพากษาจะต้อง เป็น เนติบัณฑิต และผ่านการปฏิบัติงานตามที่กำหนดมาแล้วไม่น้อยกว่า 3 ปี

การสอบ เนติบัณฑิตของ เยอรมัน มี 2 ระดับ คือครั้งแรกผู้ประสงค์จะเป็น เนติบัณฑิตจะต้องสอบ First Bar ให้ได้ก่อน ผู้ที่จะเข้าสอบต้องมีคุณสมบัติตามที่กำหนดไว้ เมื่อสอบไล่แล้วจะได้รับแต่งตั้ง เป็น เนติบัณฑิต มีฐานะเป็นข้าราชการวิสามัญ ได้รับเงินเดือนในระหว่างฝึกอบรมเป็นเวลา 3 ปี เมื่อฝึกอบรมครบหลักสูตรแล้ว จะมีการสอบอีกครั้งหนึ่ง เรียกว่าสอบ Grand Bar เมื่อสอบ Grand Bar ไล่แล้วจะได้รับแต่งตั้งให้เป็น assessor มีคุณสมบัติที่จะได้รับแต่งตั้งเป็นข้าราชการตุลาการหรือข้าราชการพลเรือนระดับสูงต่อไป ผู้ที่สอบไล่คะแนนดีจะได้รับพิจารณาให้ดำรงตำแหน่งผู้พิพากษา²

¹ชาบูรียี แสงศักดิ์, "ผู้พิพากษาในประเทศฝรั่งเศส," วารสารกฎหมายปกครอง, (เมษายน 2525):45

²วิสาร พันธนะ และ ธนินรุจา ธรรมาชีวะ, "คุณสมบัติของตุลาการ," กฎหมาย (พฤษภาคม - มิถุนายน 2520) : 51

การแต่งตั้งผู้พิพากษาศาลชั้นต้น ประธานาธิบดีของมลรัฐ เป็นผู้แต่งตั้ง โดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรีแห่งมลรัฐ จากรายชื่อที่คณะกรรมการคัดเลือกผู้พิพากษาของศาลนั้น ๆ กัดเลือกจากบุคคลที่สมัครสมัคร

ค. ประเทศญี่ปุ่น กำหนดให้ผู้ที่จะเป็นผู้พิพากษาจะต้องผ่านการฝึกอบรมจากสถาบันวิจัยและฝึกอบรมทางกฎหมาย (The legal training and research institute) เป็นเวลา 2 ปี โดยการสอบเข้า ระหว่างฝึกอบรม นักศึกษาจะได้รับเงินเดือน มีที่พักและอาหารให้ เมื่อครบกำหนดเวลาอบรมตามหลักสูตรแล้ว นักศึกษาจะต้องสอบอีกครั้งหนึ่ง นักศึกษาที่สอบผ่านตาประสงค์จะรับราชการเป็นผู้พิพากษาจะต้องแสดงความจำนงขอย้ายในสมัคร เขารับราชการตำแหน่งผู้ช่วยผู้พิพากษาศาลสูงสุด เป็นผู้คัดเลือกผู้สมัครสมัครและสอบไต่สวนคดี เพื่อบรรจุเป็นหน่วยผู้พิพากษา

การแต่งตั้งผู้พิพากษาศาลชั้นต้น คณะรัฐมนตรี เป็นผู้แต่งตั้งจากบัญชีรายชื่อที่ศาลสูงสุดเสนอ ผู้พิพากษาศาลชั้นต้นจะต้องผ่านการปฏิบัติงานในตำแหน่งผู้ช่วยผู้พิพากษามาแล้ว 10 ปี

ง. ประเทศไทย กำหนดให้ผู้ที่จะเป็นผู้พิพากษาจะต้องผ่านการสอบเนติบัณฑิต เมื่อสอบเนติบัณฑิตได้แล้ว ตาประสงค์จะรับราชการ เป็นผู้พิพากษาก็จะต้องยื่นใบสมัครสอบคัดเลือก เป็นผู้ช่วยผู้พิพากษาตามที่กระทรวงยุติธรรมได้ประกาศการรับสมัครไว้ เมื่อสอบคัดเลือก เป็นผู้ช่วยผู้พิพากษาได้แล้ว จะต้องได้รับการอบรมอีก 1 ปี กระทรวงยุติธรรมจึง เสนอรายชื่อผู้ผ่านการ อบรมให้คณะกรรมการตุลาการพิจารณาเห็นชอบ แล้วนำขึ้นทูลเกล้าฯ ถวายพระมหากรุณาธิคุณโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งต่อไป

วิธีที่ 2 การแต่งตั้งโดยมีคณะกรรมการคัดเลือก วิธีนี้ประมุขของฝ่ายบริหาร เป็นผู้แต่งตั้งจากบัญชีรายชื่อที่คณะกรรมการคัดเลือก เสนอขึ้นมา

¹Yosikuki Noda, Introduction to Japanese Law translated by Anthony H. Angelo (University of Tokyo Press, 1976) p. 144

การคัดเลือกผู้พิพากษา โดยให้คณะกรรมการคัดเลือกผู้พิพากษาชั้น เพื่อรวบรวมสถิติ-ช้อมูล ประวัติ และรายละเอียดต่าง ๆ ของบุคคลที่จะมาเป็นผู้พิพากษา และในกรรมการ เป็นตัวแทนของประชาชนและฝ่ายอื่น ๆ ซึ่งมีลักษณะที่จะให้ทศฝ่ายใดมีส่วนร่วมในการคัดเลือกผู้พิพากษา ระบบนี้ใช้ในประเทศสหพันธสาธารณรัฐเยอรมัน และในการคัดเลือกผู้พิพากษาระดับมลรัฐของประเทศสหรัฐอเมริกา ที่เรียกว่า Missouri Plan ดังนี้

ก. ประเทศสหพันธสาธารณรัฐ เยอรมัน ใช้ระบบมีกรรมการคัดเลือกผู้พิพากษา ศาลยุติธรรม ทั้งศาลชั้นต้น ศาลอุทธรณ์ และศาลฎีกา

ในศาลชั้นต้นคณะกรรมการมีหน้าที่คัดเลือกผู้พิพากษาศาลชั้นต้น ประกอบด้วยอธิบดีผู้พิพากษาศาลอุทธรณ์ เป็นประธาน และผู้พิพากษาในศาลนั้น ๆ 8 คน ซึ่งได้รับเลือกจากผู้พิพากษาคอยกัน เป็นกรรมการ คณะกรรมการนี้จะเสนอรายชื่อผู้สมควรสมควรและผ่านการสอบ Grand Bar แล้วให้ประธานาธิบดีของมลรัฐแต่งตั้งเป็นผู้พิพากษาโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรีของมลรัฐ

ในศาลอุทธรณ์ คณะกรรมการคัดเลือกผู้พิพากษาศาลอุทธรณ์ประกอบด้วยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม เป็นประธาน ส่วนกรรมการประกอบด้วยผู้พิพากษาศาลอุทธรณ์ทั้งหมด และสมาชิกสภาแทนราษฎรของมลรัฐที่มาจากพรรคการเมืองต่าง ๆ ตามสัดส่วนของที่นั่งในสภา จำนวนเท่ากับผู้พิพากษาศาลอุทธรณ์ คณะกรรมการนี้จะทำหน้าที่ เสนอรายชื่อบุคคลสมควรสมควรได้รับตำแหน่งผู้พิพากษาศาลอุทธรณ์ให้ประธานาธิบดีของมลรัฐแต่งตั้งโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรีแห่งมลรัฐ

ในศาลฎีกา หรือศาลสูงสุดของสหพันธ์ มีคณะกรรมการคัดเลือกผู้พิพากษาศาลฎีกา ประกอบด้วยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมของสหพันธ์ เป็นประธาน กรรมการอื่น ประกอบด้วยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมของมลรัฐต่าง ๆ หรือผู้แทน และสมาชิกสภาแทนราษฎรจากพรรคการเมืองต่าง ๆ ตามสัดส่วนของที่นั่งในสภา จำนวนเท่ากับรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมของมลรัฐ คณะกรรมการนี้จะคัดเลือกบุคคลที่มีคุณสมบัติสมควร เป็นผู้พิพากษาศาลฎีกา เสนอให้ประธานาธิบดีของสหพันธ์แต่งตั้ง

¹ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล, "การศาลในเยอรมัน," วันที่ 23 (กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์จักรพิคตกร, 2523), หน้า 49 - 50

ข. ประเทศสหรัฐอเมริกา การคัดเลือกผู้พิพากษาโดยมีคณะกรรมการคัดเลือก เริ่มในครั้งแรกเมื่อปี ค.ศ. 1940 ในรัฐมิสซูรี และเริ่มใช้แพร่หลายในรัฐอื่นต่อมา วิธีการดังนี้ คือ มีการจัดตั้งคณะกรรมการคัดเลือกที่ประกอบด้วยบุคคลผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้หรือสัจสุจริต และนักกฎหมายที่มีชื่อเสียง ที่ไม่ฝักใฝ่พรรคการเมือง เป็นกรรมการ เลือกสรรบุคคลที่เหมาะสมจะเป็นผู้พิพากษา แล้วเสนอรายชื่อใหม่แก่การมรรัฐ เป็นมตแต่งตั้ง ผู้พิพากษาที่ได้รับการแต่งตั้งแล้ว เมื่อปฏิบัติหน้าที่มาระยะหนึ่งซึ่งส่วนใหญ่กำหนดไว้ 1 ปี จะได้รับการตรวจสอบ หรือรับรองจากประชาชน โดยการออกเสียงลงคะแนนให้ความเห็นชอบ และ เมื่อปฏิบัติหน้าที่มาครบวาระแล้วจะมีการออกเสียงทั่วไปอีกครั้งหนึ่งว่า ผู้พิพากษานั้นสมควรจะดำรงตำแหน่งต่อไปหรือไม่

ค. ประเทศญี่ปุ่น การคัดเลือกผู้พิพากษาศาลชั้นต้นและศาลสูง (High Courts) คณะรัฐมนตรี เป็นมตแต่งตั้งจากประธานาธิบดี ศาลสูงสุด (Supreme Courts) เสนอ² กรณีเสนอชื่อไปศาลสูงสุดซึ่งมีสมาชิกรวมทั้งประธานศาลสูงสุด 15 คน เป็นกรรมการคัดเลือกที่จะดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาศาลชั้นต้น และศาลสูง

ข้อที่น่าสนใจ เกิดในการคัดเลือกโดยมีคณะกรรมการคัดเลือกผู้พิพากษาที่ใช้อยู่ในเยอรมันและสหรัฐอเมริกา และญี่ปุ่น ดังกล่าวแล้วก็คือ ในระบบที่ใหม่การคัดเลือกโดยคณะกรรมการนี้ มักจะเปิดโอกาสใหม่แก่คนภายนอกที่มีคุณสมบัติบางประการ เขามาเป็นผู้พิพากษาได้ (เว้นแต่การคัดเลือกผู้พิพากษาศาลชั้นต้นใน เยอรมัน) เช่น ในญี่ปุ่นและสหรัฐอเมริกา ในรัฐที่ใช่วิธีคัดเลือกโดยวิธีมรรัฐ แต่ที่ได้รับการคัดเลือกไม่ขอจากัดว่าจะต้อง เป็นผู้เชี่ยวชาญหรือกรศึกษาจากกฎหมาย และใน เยอรมัน ผู้พิพากษาศาลอุทธรณ์ และศาลฎีกาอาจคัดเลือกจากนักกฎหมายอื่น เช่น พนักงานอัยการ ทนายความ หรือ ข้าราชการอื่นที่มีประสบการณ์และมีความเหมาะสม

¹ Henry J. Abraham, The Judiciary, (Boston:Allyn and Bacon Inc, 1973), pp. 118-119

² รัฐธรรมนูญประเทศญี่ปุ่น, มาตรา 80

วิธีที่ 3 การแต่งตั้งโดยอาศัยคุณสมบัติเฉพาะ วิธีนี้ใช้ประโยชน์ของฝ่ายบริหาร เป็นผู้มีอำนาจแต่งตั้งผู้มีวิชาจากบุคคลทางประเภท โดยคำนึงถึงประสบการณ์ หรือความสามารถ อย่างอื่นที่เกี่ยวข้อง หรือมีประโยชน์ต่อการปฏิบัติงานของศาล

ก. ประเทศอังกฤษ การแต่งตั้งผู้พิพากษาส่วนใหญ่คัดเลือกมาจากทนายความ ผู้มีบทบาทในการคัดเลือกผู้พิพากษาของอังกฤษ คือ Lord Chancellor ซึ่งเป็นประมุขของฝ่ายตุลาการ เป็นมรดกคำแนะนำแก่พระมหากษัตริย์แห่งโปรตุเกส แต่งตั้ง ส่วนการแต่งตั้งผู้พิพากษาศาลสูง พระมหากษัตริย์แห่งโปรตุเกส แต่งตั้งตามคำแนะนำของนายกรัฐมนตรี

ผู้พิพากษาศาลแขวงที่เรียกว่า Lay Magistrates นั้นเลือกจากบุคคลธรรมดาในท้องถิ่นทางกฎหมาย แต่ต้องมีคุณสมบัติภายในที่มี 15 ไร่ ของเขตที่ได้รับแต่งตั้ง เป็นผู้มีประวัติความประพฤติดี ไม่เป็นบุคคลมละลาบ หรือเคยต้องโทษในคดีอาญา หรือเคยต้องโทษโดยควบคุมตัวไว้ เพื่อป้องกันหรือฝึกฝนให้แก้ไข หรือเคยถูกจำคุกเป็นเวลามากกว่า 12 เดือน หรือเคยต้องคำพิพากษาว่าทุจริตในการเลือกตั้งสมาชิกสภาแพนราษฎร์ หรือสภาท้องถิ่น

ผู้พิพากษาศาลแขวงที่เรียกว่า Stipendiary Magistrates คัดเลือกจากผู้ที่ เป็น Barrister หรือ Solicitor ที่ทำงานมาแล้ว ไม่น้อยกว่า 7 ปี

ผู้พิพากษาศาล County Court หรือ Circuit judges คัดเลือกมาจาก Barristers ที่ทำงานมาแล้ว ไม่น้อยกว่า 10 ปี หรือ Recorders ที่ทำงานมาแล้ว ไม่น้อยกว่า 3 ปี

Recorders คัดเลือกจาก Barristers หรือ Solicitors ที่ทำงานมาแล้ว ไม่น้อยกว่า 10 ปี

ผู้พิพากษาของศาลสูง (High court) คัดเลือกจาก Barristers ที่ทำงานมาแล้ว ไม่น้อยกว่า 10 ปี

ผู้พิพากษาศาลอุทธรณ์ คัดเลือกจาก Barristers ที่ทำงานมาแล้ว ไม่น้อยกว่า 15 ปี หรือเป็นผู้พิพากษาศาลสูง

ผู้พิพากษาศาลฎีกา แต่งตั้งจากผู้ดำรงตำแหน่งศาลการชั้นสูงมาแล้ว ไม่น้อยกว่า 2 ปี หรือประกอบวิชาชีพเป็น Barristers ในอังกฤษหรือไอร์แลนด์เหนือ หรือประกอบวิชาชีพเป็น Advocates ในสกอตแลนด์¹

ข. ประเทศสหรัฐอเมริกา การแต่งตั้งผู้พิพากษาของศาลสหรัฐทุกระดับ ศาลเป็นอำนาจของประธานาธิบดี โดยคำแนะนำและยินยอมของวุฒิสภา ประธานาธิบดี เป็นผู้เลือกสรรบุคคลที่ตนเห็นว่า เหมาะสม โดยไม่มียกเว้นจากกติกาของวุฒิสภา เป็นผู้พิพากษาไว้ ประธานาธิบดีจึงมีอำนาจเต็มที่ที่จะพิจารณาผู้ใดก็ได้ แม้จะไม่เคยมีประสบการณ์เกี่ยวกับงานด้านกฎหมายมาก่อนเลย ถ้าเห็นว่าวุฒิสภาจะให้ความเห็นชอบ ในทางปฏิบัติ ประธานาธิบดีจึงมักเลือกบุคคลซึ่งกักตุนราชการ เมืองเดียวกับตน และจะเลือกผู้ที่เคยเป็นเนวพิพากษา หรือมีความรู้ด้านกฎหมายที่พอสมควร เป็นผู้พิพากษาศาลสูง²

วิธีการคัดเลือกของสหรัฐ เช่นนี้ บางมลรัฐก็นำไปใช้และบางมลรัฐใช้สถานการณ์ วัตถุประสงค์ เป็นเหตุแห่งกึ่ง โดยมีหน่วยงานเหล่านี้ที่เลือกสรรบุคคลที่เหมาะสม เช่น เนติบัณฑิตยสภา หรือศาลสูง หรือแต่งตั้งจากรายชื่อผู้ว่าการมลรัฐ เสนอ

ค. ประเทศฝรั่งเศส มีการแต่งตั้งผู้พิพากษาศาลชั้นต้น ศาลอุทธรณ์ และ ศาลฎีกา โดยคัดเลือกจากผู้ที่มีคุณสมบัติพิเศษนอกเหนือจากการคัดเลือกโดยวิธีแต่งตั้ง ควบคู่กันด้วยคัดเลือกและการเลื่อนตำแหน่งจากศาลชั้นต้น ขึ้นสู่ศาลสูงขึ้นตามลำดับชั้น

¹Walker & Walker, The English legal System, 4th ed (London:William and sons limited, 1976), pp. 161-168, 171-173

²Henry J. Abraham, The Judiciary, pp. 120-121

บุคคลผู้มีคุณสมบัติดังนี้ อาจได้รับแต่งตั้งให้เป็นผู้พิพากษาศาลชั้นต้น หรือผู้พิพากษาศาลอุทธรณ์ (ข้าราชการตุลาการชั้นหนึ่งหรือชั้นสอง) ได้โดยตรงโดยไม่ผ่านการสอบ หรือฝึกอบรมในวิทยาลัยตุลาการแห่งชาติ (L' Ecole Nationale de la Magistrature)¹

1. ผู้ที่เคยเป็นข้าราชการตุลาการมาก่อน
2. ผู้จบปริญญาตรี สาขานิติศาสตร์ และมีคุณสมบัติ ดังต่อไปนี้
 - 2.1 ข้าราชการพลเรือน พนักงานองค์การของรัฐ หรือข้าราชการทหารที่ได้ปฏิบัติหน้าที่มาแล้วไม่น้อยกว่า 8 ปี
 - 2.2 ศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ที่ได้บรรยายมาแล้วเป็นเวลา 2 ปี หรืออาจารย์ที่ได้บรรยายมาแล้ว 4 ปี ในคณะนิติศาสตร์
 - 2.3 ทัศนคติที่ปรึกษากฎหมาย ผู้ให้บริการในกระบวนการยุติธรรม หรือข้าราชการตุลาการ ที่ได้ปฏิบัติหน้าที่มาแล้วไม่น้อยกว่า 8 ปี

และบุคคลผู้มีคุณสมบัติดังต่อไปนี้ อาจได้รับแต่งตั้งให้เป็นผู้พิพากษาศาลฎีกาได้

1. ข้าราชการของสภาแห่งรัฐ (le conseil d' Etat) ระดับ Conseiller d' Etat
2. ข้าราชการของสภาแห่งรัฐ maître des requêtes ซึ่งดำรงตำแหน่งมาแล้วอย่างน้อย 10 ปี
3. ศาสตราจารย์คณะนิติศาสตร์ในมหาวิทยาลัยของรัฐ ซึ่งได้บรรยายมาแล้วไม่น้อยกว่า 10 ปี
4. ทัศนคติประจำสภาแห่งรัฐและศาลฎีกา ซึ่งปฏิบัติหน้าที่มาแล้วอย่างน้อย 20 ปี
5. ผู้ที่เป็นหรือเคยเป็นกรรมการในคณะกรรมการกลางของสภาทนายความมาแล้วไม่น้อยกว่า 20 ปี

การแต่งตั้งบุคคลตามข้อ 3, 4, 5 คณะกรรมการตุลาการจำต้องหารือกับ
คณะกรรมการ¹ เลื่อนขึ้น เสียก่อน

ง. ประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐ เยอรมัน มีการคัดเลือกผู้พิพากษาโดยอาศัย
คุณสมบัติพิเศษในศาลอาชญากรรม และศาลฎีกา ส่วนในศาลชั้นต้นมีการแต่งตั้งศาสตราจารย์
ทางกฎหมายในมหาวิทยาลัยของรัฐ เป็นผู้พิพากษาได้โดยไม่ต้องผ่านการฝึกอบรม
หรือปฏิบัติงานตามที่ระ² เป็นคุณสมบัติของสมาชิกสมัคร เป็นผู้พิพากษา แต่ในทางปฏิบัติ
ศาสตราจารย์ทางกฎหมายส่วนใหญ่โดยผ่านการสอบ Grand Bar แล้ว²

การแต่งตั้งผู้พิพากษาศาลอาชญากรรมและศาลฎีกา อาจตั้งจากพนักงานอัยการ
นายความ ศาสตราจารย์ทางกฎหมาย ข้าราชการที่มีประสบการณ์และความเหมาะสม

จ. ประเทศญี่ปุ่น มีการแต่งตั้งผู้พิพากษาโดยอาศัยคุณสมบัติพิเศษทั้งศาล
ชั้นต้น ศาลอาชญากรรม และศาลฎีกา

สำหรับศาลชั้นต้น ในศาล Summary courts หรือศาลแขวง ผู้พิพากษา
แต่งตั้งจากมติเสียงข้างมากแห่งผู้ช่วยผู้พิพากษา พนักงานอัยการ นายความ เจ้า
พนักงานวิจัยของศาล เลขาธิการศาล อาจารย์ของสถาบันฝึกอบรมกฎหมาย(The legal
training and research institute) อาจารย์ของสถาบันฝึกอบรมเจ้าพนักงานศาล
เจ้าหน้าที่ฝ่ายการศึกษาของกระทรวงยุติธรรม เลขาธิการกระทรวงยุติธรรม
ศาสตราจารย์ หรือผู้ช่วยศาสตราจารย์ทางกฎหมายในมหาวิทยาลัย ซึ่งทำงานมาแล้ว
ไม่น้อยกว่า 3 ปี หรืออาจแต่งตั้งจากอดีตผู้พิพากษาศาลสูง หรืออดีตประธานศาลสูงก็ได้
นอกจากนี้ยังอาจแต่งตั้งจากเสมียนศาล จากผู้ทำงานเกี่ยวข้องกับวงการศึกษา
และเป็นผู้ที่มีประวัติการปฏิบัติงานดีเกินและรับราชการมาเป็นเวลานาน แต่ต้องเข้ารับการ
อบรมจาก The legal training and research institute
เสียก่อน

¹ คุมทที่ 4 หน้า 141.

² ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล, "การศาลในเยอรมัน," หน้า 48

ผู้พิพากษาศาลสูง แต่งตั้งจากผู้ที่เคยเป็นผู้พิพากษา ผู้พิพากษาศาล
 Summary courts พนักงานอัยการ หมายความ เจาหน้าที่ของศาล อาจารย์
 ในสถาบันฝึกอบรมกฎหมาย (The legal training and research
 institute) อาจารย์ในสถาบันฝึกอบรมเจ้าหน้าที่งานศาล ศาสตราจารย์
 หรือช่วยศาสตราจารย์ทางกฎหมายในมหาวิทยาลัยซึ่งทำงานมาแล้วไม่น้อยกว่า 10 ปี

ผู้พิพากษาศาลสูง แต่งตั้งจากประธานศาลสูง ผู้พิพากษาในศาลอื่นที่
 ทำงานมาแล้วไม่น้อยกว่า 10 ปี พนักงานอัยการ หมายความหรือศาสตราจารย์ทาง
 กฎหมายในมหาวิทยาลัย ที่ทำงานมาแล้วไม่น้อยกว่า 20 ปี¹

ส่วนการคัดเลือกผู้พิพากษตามพระราชบัญญัติข้าราชการตุลาการ พ.ศ.
 2521 มาตรา 17 วรรคสอง ของประเทศไทยนั้นยังไม่ถือว่าเป็นการคัดเลือกโดย
 อาศัยคุณสมบัติพิเศษตามหัวข้อนี้ เพราะเหตุว่ายังไม่เป็นการเปิดโอกาสให้บุคคลภาย
 นอกวงการวิชาชีพกฎหมาย เข้ามามีเป็นผู้พิพากษา เพียงแต่เป็นการกำหนดความนักศึกษ
 กฎหมายที่มีความรู้ความสามารถพิเศษ อาจได้รับการคัดเลือกทางหากโดยกฎเกณฑ์
 พิเศษกว่าการสอบคัดเลือกผู้พิพากษาตามปกติ และกรณีตามมาตรา 24 แห่งบัญญัติดัง
 กล่าว ที่เปิดโอกาสให้ข้าราชการตุลาการที่พ้นจากตำแหน่งโดยมิได้มีความผิดหรือมี
 มลทินหรือมีหม่อมในราชการหรือไปรับราชการในกระทรวงทบวงกรมอื่น และประสงค์
 จะกลับเข้ารับราชการตุลาการโดยได้รับ เงิน เดือนไม่สูงกว่าขณะพ้นจากตำแหน่งข้าราชการ
 ตุลาการใคนั้น ก็เป็นการแต่งตั้งบุคคลภายในวงการตุลาการด้วยกันเอง โดยอาศัย
 คุณสมบัติที่เคยเป็นข้าราชการตุลาการมาก่อน ไม่เปิดโอกาสให้ข้าราชการอื่นหรือผู้
 ประกอบอาชีพอื่น เข้ามามีเป็นผู้พิพากษาได้

วิธีที่ 4 การเลือกตั้ง

วิธีคัดเลือกผู้พิพากษาโดยการเลือกตั้งมีรากฐานมาจากความคิดในระบบ
 ประชาธิปไตย ที่ประสงค์จะให้ประชาชนมีส่วนร่วมหรือมีบทบาทโดยตรงในการคัดเลือก

¹Yosikuki Noda, Introduction to Japanese Law,

มพิพากษา ปัจจุบันมีใช้อยู่ในประเทศสหรัฐอเมริกา เคิมประเทศฝรั่งเศสก็ใช้วิธีนี้
 แต่ต่อมาได้เปลี่ยนไปใช้ระบบการคัดเลือกโดยการสวชนแข่งขัน มีคณะกรรมการตุลาการ
 เป็นเจ้าควบคุมดูแล แม้ประเทศอื่น ๆ จะไม่นิยมใช้วิธีการเลือกตั้งสำหรับคัดเลือก
 มพิพากษาก็ตาม ก็มีการนำวิธีนี้ไปดัดแปลงใช้ เช่น วิธีการคัดเลือกแบบมีสิทธิ ทักาลัง
 เป็นพื้นนิยมแพร่หลายก็ได้นำวิธีเลือกตั้งไปผสมกับวิธีแต่งตั้งโดยฝ่ายบริหาร หรือวิธีที่มี
 คณะกรรมการคัดเลือก กล่าวคือ ไม่ใช่ใช้วิธีเลือกตั้งบุคคลหนึ่งคนมาคัดเลือก เป็นมพิพากษา
 แต่ให้ประชาชนออกเสียงลงคะแนนตรวจสอบ หรือรับรอง เห็นชอบในการแต่งตั้งมพิพากษา
 หลังจากที่ได้ไปปฏิบัติหน้าที่มาแฉะระยะเวลาหนึ่ง ประเทศญี่ปุ่นก็นำวิธีนี้ไปใช้ในการคัดเลือก
 เลือกมพิพากษาศาลสูงสุด โดยให้ประชาชนออกเสียงลงคะแนนรับรองการแต่งตั้งมพิพากษา
 ศาลสูงสุด เมื่อถึงสมัยเลือกตั้งครั้งถัดมาด้วย และจะต้องออกเสียงรับรองทุก
 ระยะ 10 ปี

วิธีที่ 5 วิธีผสม วิธีการคัดเลือกมพิพากษาในระยะหลัง ๆ ก็เปลี่ยนแปลงไป โดยไม่
 นิยมให้ฝ่ายบริหาร ฝ่ายนิติบัญญัติ หรือฝ่ายตุลาการควยกันเอง คัดเลือกมพิพากษาโดย
 ลำพัง และพยายามที่จะให้ทุกฝ่ายมีบทบาทในการคัดเลือกมพิพากษา ระบบที่เกิดขึ้น
 ใหม่ คือ นำวิธีการแต่งตั้งมพิพากษาโดยวิธีให้ฝ่ายบริหาร แต่งตั้งมพิพากษาฝ่ายตุลาการ
 และรัฐสภา เป็นมคัดเลือกควยบุคคลในรูปของคณะกรรมการ เมื่อแต่งตั้งแล้วให้ประชาชน
 ออกเสียงลงคะแนนรับรอง วิธีเช่นนี้ใช้อยู่ในการคัดเลือกมพิพากษาของมลรัฐในประเทศ
 สหรัฐอเมริกาตามแบบที่เรียกว่า Missouri Plan และการคัดเลือกมพิพากษา
 ศาลสูงสุดในประเทศญี่ปุ่น

แต่วิธีคัดเลือกตามวิธี Missouri Plan ในประเทศสหรัฐอเมริกา
 ก็ยังแตกต่างกับการคัดเลือกในประเทศญี่ปุ่น โดยวิธี Missouri Plan นั้น
 ใช้ระบบแต่งตั้งโดยมีคณะกรรมการคัดเลือกตามวิธีที่ 2 ผสมกับวิธีเลือกตั้ง กล่าวคือ
 มีคณะกรรมการคัดเลือกมพิพากษาขึ้นสำหรับ เลือกบุคคลที่เหมาะสมเพื่อเสนอให้วุฒิสภา

Glenn R. Winters and Robert E. Allard, "Judicial Selection and Tenure in the United States," p. 149

มตรัฐแต่งตั้ง และหลังจากไปปฏิบัติหน้าที่มีภาระหนึ่งแล้วจะให้ประชาชนออกเสียงลงคะแนนรับรองว่า จะให้มหัพภาคชาติใครรับแต่งตั้ง อยู่ในตำแหน่งต่อไปหรือไม่ ส่วนวิธีคัดเลือกมหัพภาคศาสตร์สูงสุดในประเทศไทยระบบแต่งตั้งจากมณฑลสมบัติ เพราะผสมกับวิธีเลือกตั้ง กล่าวคือ คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอรายชื่อบุคคลมณฑลสมบัติ เป็นมหัพภาคศาสตร์สูงสุดในสมเด็จพระจักรพรรดิทรงแต่งตั้ง แล้ว เมื่อถึงสมัยเลือกตั้งสมาชิกสภาแทนราษฎรในโอกาสถัดมา ก็จะให้ประชาชนออกเสียงลงคะแนนรับรองว่า บุคคลที่ใครรับแต่งตั้งสมควร เป็นมหัพภาคศาสตร์หรือไม่ และจะตกลงสมัครรับรอง เช่นนี้ เมื่อครบ 10 ปี

ข้อดีและข้อเสียของวิธีการคัดเลือกแต่ละระบบ

วัตถุประสงค์ของการเลือกและฝึกอบรมมหัพภาคจะแบ่งออกได้เป็น 3

ข้อ คือ

1. ต้องการมหัพภาคที่มีความเป็นอิสระ
2. ต้องการมหัพภาคที่มีความรับผิดชอบ
3. ต้องการมหัพภาคที่มีความซื่อสัตย์ สุจริต และเป็นธรรม

การคัดเลือกมหัพภาคในแต่ละระบบย่อมมีข้อดีและข้อเสียอยู่ด้วยกันในแต่ละระบบ

1. ระบบการแต่งตั้งโดยการสอบคัดเลือก

ก. ข้อดี มีความเป็นระเบียบแบบแผน เป็นขั้นตอน สะดวกต่อการบริหารงานกระบวนการยุติธรรม ผู้ที่ได้รับการคัดเลือกเป็นมหัพภาคผ่านการทดสอบและฝึกอบรมอย่างเข้มงวด จึงเป็นผู้มีความรับผิดชอบสูง ระเบียบประเพณี การวางตนและความประพฤติของมหัพภาค ในระบบนี้มักจะให้ประมุขของฝ่ายบริหารหรือประมุขของประเทศ เป็นผู้แต่งตั้ง การแต่งตั้งอาศัยผลการสอบ เป็นเครื่องวัดความสามารถของมหัพภาคที่ใครรับแต่งตั้งจึง เป็นอิสระ ส่วนความซื่อสัตย์ สุจริต และความเป็นธรรมนั้น ในระบบนี้มีการฝึกอบรมโดยเน้นให้เห็นความสำคัญของหน้าที่ เกียรติยศชื่อเสียงและความเสียหายตาชาติ 3 สิ่งนี้

จ. ข้อเสีย เป็นระบบ เกี่ยวกับระบบข้าราชการพลเรือน ซึ่งทำงานอย่างจำเจ เมื่อปฏิบัติงานไปนาน ๆ แล้วมักถดถอย ความคิดไม่พัฒนาตามสังคม เป็นคนหัวเก่าที่ก้าวไม่ทันโลก ทำให้เป็นคนที่ขาดความคิดสร้างสรรค์¹ การศึกษาและฝึกอบรมอย่างหนัก เป็นการรจขจัดลักษณะพิเศษบางอย่าง ของบุคคลให้เสียไป โดยต้องการหลอหลอมบุคคลิกภาพให้ เป็นไปตามที่รัฐพึงประสงค์ และระบบที่ขาดความรู้ความสามารถ ความฉลาดเฉลียวนี้ทำให้หาข้อผิดพลาดการโคตเคน เป็น เกียรติ ใครับการยกย่อง แต่ในขณะเดียวกัน ก็เป็นการ กระทบและฐานะของหน้าบความ และประกอบอาชีพทางกฎหมาย อย่าง อนุเอง

2. ระบบการแต่งตั้งโดยมีคณะกรรมการคัดเลือก

ก. ข้อดี ในระบบของ เยอรมันนั้น ท้องถันของประเทศมีส่วนร่วม ในการคัดเลือกแต่งตั้งผู้พิพากษา มีการถ่วงดุลกันทุกฝ่าย ทำให้ผู้พิพากษามีความเป็นอิสระ ผู้พิพากษาจึงเกิดความรับผิดชอบต่อสังคม² เป็นวิธีที่มีโอกาสคัดเลือกและได้ ข้าราชการการคัดเลือกโง่โง่มากกว่า ผู้พิพากษาส่วนใหญ่เป็นผู้ที่มีความรู้ดี เนื่องจากระบบ การศึกษากฎหมายของ เยอรมัน และการ เป็น เนติบัณฑิตนั้นใช้เวลาการศึกษาและฝึกอบรม ถึง 7 ปี ส่วนวิธีที่สหรัฐอเมริกาคือขอยกยติว่าประชาชนมีส่วนร่วมในการแต่งตั้ง ผู้พิพากษาโดยการ ออกเสียงลงมติรับรอง การ แต่งตั้ง ภายหลังที่ผู้พิพากษานั้นได้ทดลอง ปฏิบัติหน้าที่มาาระยะหนึ่งแล้ว เป็นวิธีที่ป้องกันมิให้การ เมือง เขามาแย่ง เกี้ยวมากเกินไป บุคคลที่คณะกรรมการคัดเลือกมาส่วนมากจะคัดเลือกจากผู้มีความรู้กฎหมายดีและมีความ ซื่อสัตย์สุจริต³ ส่วนในระบบของญี่ปุ่นนั้น ผู้พิพากษาศาลสูงสุดทำหน้าที่เป็นกรรมการ คัดเลือกผู้พิพากษาศาลชั้นต้น และศาลส่ง ในขณะที่เดียวกันศาลสูงสุดทำหน้าที่บริหารงาน ยุติธรรมของศาลควย ซึ่งทำให้ทราบขอมูล และรายละเอียดต่าง ๆ ทั่วควยตนเอง การ

¹ วิสาร พันชนะ และ ธนัญญา ชรรมาชีวะ, "คุณสมบัติของตุลาการ", หน้า 64

² ชัยวัฒน์ วงศ์วัฒนศักดิ์, "องค์กรตุลาการในสหพันธสาธารณรัฐ เยอรมัน, "

วารสารกฎหมายปกครอง (เมษายน 2525) : 98

³ Henry J. Abraham., The Judiciary, p. 118

คัดเลือกผู้พิพากษาจึง ใ้บุคคลที่รัฐพึงประสงค์สำหรับตำแหน่งตุลาการ และเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถสูง

ข. ข้อเสีย ในระบบของ เยอรมัน ระบบการศึกษาของ เยอรมันทำ ใ้ใหม่พิพากษามีทัศนคติอย่างขราราชการ เช่น เกี่ยวกับระบบการสอบคัดเลือก และคน ขางจะเป็นนักคำร่าที่คักอยู่ในทฤษฎี เป็นอันมาก¹ และการกำหนดคุณสมบัติให้ เนติบัณฑิต ต้องงานงานอย่างอื่นแล้วอย่างน้อย 3 ปี ทำให้การอบรมขาดตอนในช่วงที่ เนติบัณฑิต คางออกไปหาประสบการณ์ ในอีกทางหนึ่งก็เป็นการ เสี่ยงที่อาจ เรียนรู้ความไม่ซื่อตรง ความทุจริต กลับ เขามา ส่วนวิธีมีสิทธิในสหรัฐอเมริกา ข้อเสียอยู่ที่ว่าคณะกรรมการที่ คัดเลือกมานั้นทำหน้าที่ใดก็เสี่ยงใด ฅาบุคคลที่เป็นกรรมการบางคน เป็นผทรวง อิทธิพล การคัด เลือกบุคคลก็จะกระทำไ้ไม่ทั่วถึง และถา เป็นคนของฝ่ายบริหารซึ่งมีอำนาจแ่ง คั้งแล้ว ก็ไม่คางไปจากวิธีที่ใชกันมาแต่คั้งเดิม อีกทั้งความคิดของกรรมการอาจไม่สอดคล้อง กับความ เติงของ ประชาชนก็ไ้ และผู้แ่งคั้งซึ่ง เป็นฝ่ายบริหาร อาจพิจารณาแ่งคั้ง แลสรรคพวกของตนหรือสังักัพรรคการเมือง เกี่ยวกับตน ²วิธีการที่กำหนดใ้ประชา- ชนออก เสี่ยงลงมติ เห็นชอบหรือไม่ เห็นชอบคางกับการที่จะใ้ผู้พิพากษาคำร่งตำแหน่งคองไป ภายหลังจากที่คำร่งตำแหน่งครบวาระนั้น เป็นการทำให้ายหลักการ เลือกคั้งให้เสียไปเพราะ ประชาชนไม่มีทางที่จะทราบถึงการทำงานของผู้พิพากษาคคนนั้น และไม่อาจ เปรียบเทียบ กับบุคคลอื่น เพราะขาดคนแ่งชั้น ตลอดจนไม่สามารถทราบถึงความบกพร่องของผู้พิพากษา ส่วนระบบของญี่ปุ่นมีข้อ เสี่ยงอยู่ที่ฝ่ายตุลาการ ควยกันเอง เป็นกรรมการคัดเลือกผู้พิพากษา ยอมขาดอิสระจากพวกเดียวกันเอง

3. ระบบการ แ่งคั้งโดยอาศัยคุณสมบัติเฉพาะ

ก. ข้อดี การคัดเลือกผู้พิพากษาจากทนายความที่มีประสบการณ์ในการทำงานมานานในประเทศอังกฤษนั้น มีข้อดีที่ใดคนที่มีความรู้ความสามารถสูง เนื่องจาก

¹ ชัยวัฒน์ วังศ์สันต์, "องค์กรตุลาการในสหพันธสาธารณรัฐ เยอรมัน", หน้า 73

² สวัสดิ์ สงฆ์พนธ์, "การคัดเลือกบุคคล เขาคำร่งตำแหน่งผู้พิพากษา ใน สหรัฐอเมริกา", บทบัณฑิทย 28 (เมษายน - มิถุนายน 2514) : 297

หมายความว่า จะได้รับแต่งตั้ง เป็นผู้พิพากษาส่วนใหญ่ เป็นหน่วยงานประเภท Barristers ซึ่งต้องผ่านเนติบัณฑิตมาแล้ว และประกอบอาชีพมา เป็นเวลา 7 - 15 ปี เป็นผู้มีชื่อเสียงในหมู่ Barristers ควบกัน และในหมู่ผู้พิพากษาหรือวงการศาล หมายความว่า ได้รับแต่งตั้ง เป็นผู้พิพากษาของอังกฤษ จึงมีอายุสูงกว่าผู้พิพากษาที่ได้รับแต่งตั้งใหม่ในระบบอื่น และควรมีวิชาที่ประกอบกัน ทำให้ประชาชนมีความศรัทธา เชื่อถือในตัวผู้พิพากษามากขึ้น โดยเฉลี่ยผู้พิพากษาที่ได้รับแต่งตั้ง จะมีอายุประมาณ 53 ปี ผู้พิพากษาของอังกฤษมีชื่อเสียงในเรื่องความซื่อสัตย์สุจริต และมีความเป็นธรรมสูง แม้ว่าจะไม่มีการฝึกอบรมผู้พิพากษาก็ตาม ที่เป็นดังนี้ เพราะอังกฤษมีธรรมเนียมประเพณี ครรดูองแบบอย่างอันดีงามที่สืบทอดกัน เป็น เวลานาน วัฒนธรรมความดี เหล่านี้ถูกถ่ายทอด และฝังแน่นอยู่ในจิตใจของผู้พิพากษาทุกคน ภาระของผู้พิพากษานอกจากจะมุ่งความ ยุติธรรมไว้แล้วยังมีหน้าที่รักษาเกียรติยศชื่อเสียง และศักดิ์ศรีของตุลาการ ที่บรรพตลาการ ไคสร่างสมเอาไว้อยู่ และการที่ผู้พิพากษาคัดเลือกมาจากหน่วยงานที่มีชื่อเสียงนี้ ทำให้ฐานะทางการ เงินของผู้พิพากษาไม่เป็นที่เกอกรอน เนื่องจากมีเงินเพียงพอแล้ว จากการประกอบอาชีพทนายความ การเปลี่ยนอาชีพมา เป็นผู้พิพากษาถือกันว่าเป็นอาชีพ ที่มีเกียรติยศสูง และเป็น การ เสียดสีละ

ในประเทศสหรัฐอเมริกา การคัดเลือกผู้พิพากษาในระดับประเทศและในบางมลรัฐที่ใช่วิธีการแต่งตั้งนี้มีความเกี่ยวพันทางการ เมือง เขามาเกี่ยวข้องกับ ความเชื่อมั่นและความเป็นประชาธิปไตย ผู้พิพากษาที่ได้รับแต่งตั้ง เป็นผู้มีอิสระทางความคิด เห็นมองโลกและสังคมกว้างขวาง และทันสมัย การใช้กฎหมาย เป็นการปรับ โให้ทันต่อเหตุการณ์และสังคมในวงกว้าง

ส่วนการคัดเลือกโดยอาศัยคุณสมบัติเฉพาะในประเทศฝรั่งเศส เยอรมัน และ ญี่ปุ่นนั้น เป็นการ เปิดโอกาสใหม่บุคคลที่เคยทำงานอื่นที่เกี่ยวข้องกับการใช้กฎหมาย และศาล เขามา เป็นผู้พิพากษา เพื่อจะได้ประสบการณ์จากหลายสาขาอาชีพอย่างกว้าง ขวาง และทำให้การใช้กฎหมาย เป็นไปโดยทั่วถึงทุกส่วนและแง่มุมที่กฎหมาย เขาไปมี บัพพาท และในขณะเดียวกันก็เป็นตัวแทนของสาขาอาชีพนั้น ๆ ควบ

ข. ข้อเสีย ในระบบของอังกฤษ หมายความว่ามีความรู้ความเข้าใจเชิง เป็นที่รู้จักทั่วไป เป็นพื้นฐานทางการเงินรายได้สูง บางคนไม่ยอมรับมาประกอบ อาชีพพิพากษาซึ่งได้รับค่าตอบแทนน้อยกว่า ทุ่มเทบทบาทมากในการคัดเลือกพิพากษา ของอังกฤษ คือ Lord Chancellor เป็นผู้มีอำนาจเสนอชื่อให้พระมหากษัตริย์ทรงโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งและถอดถอนพิพากษา Lord Chancellor เป็นตำแหน่งทางการเมือง พระมหากษัตริย์ทรงโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งจากบุคคลที่นายกรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ Lord Chancellor จึงเป็นสมาชิกคนหนึ่งของรัฐบาล พ้นจากตำแหน่ง เมื่อรัฐบาลพ้นหน้าที่หรือเมื่อนายกรัฐมนตรีให้ออก ดังนั้นบางครั้งการ คัดเลือกพิพากษาจากอำนาจการเมือง เขาแทรกได้ และถ้ามีกรณีเช่นนี้ความ เป็นอิสระของ พิพากษาก็เสียไปได้¹

ในประเทศสหรัฐอเมริกา การคัดเลือกพิพากษามีความเกี่ยวข้องกับการเมือง มาก ประธานาธิบดีซึ่งเป็นประมุขของฝ่ายบริหาร เป็นผู้มีอำนาจแต่งตั้งโดยความเห็นชอบของวุฒิสภา ฝ่ายตุลาการไม่มีบทบาทในการคัดเลือกพิพากษา นอกจากเนติบัญญัติ-สภาซึ่งประธานาธิบดีอาจขอคำแนะนำหรือปรึกษา แต่ไม่มีข้อยกสิทธิ์ประธานาธิบดี และ เป็นธรรมดาที่ประธานาธิบดียอมเลือกบุคคลที่สังกัดพรรคการเมืองเดียวกับตน และเนื่องจากต้องไหว้วุฒิสภาในความเห็นชอบ การแต่งตั้งพิพากษาซึ่งยึดความเอื้อเพื่อของ วุฒิสภา² ทำให้พิพากษาขาดความเป็นอิสระ เพราะจะต้องตกเป็นหุ่นเชิดคนักการเมือง และตามพิพากษาเป็นสิ่งที่สังกัดพรรคการเมืองก็มีแนวโน้มที่จะ เอนเอียงไปทางพรรคการเมืองเดียวกัน บุคคลที่ประธานาธิบดีแต่งตั้งให้เป็นพิพากษาไม่มีข้อจำกัดว่าจะต้องเป็น ผู้มีความรู้ทางกฎหมายหรือประสบการณ์ทำงานที่เกี่ยวข้องกับศาลมาก่อน ดังนั้นบุคคลที่ ได้รับ แต่งตั้งบางครั้ง เป็นผู้ที่ไม่มีความรู้กฎหมายดีพอ ทำให้เกิดความขัดข้องในการปฏิบัติงาน เนื่องจากไม่มีการฝึกอบรมการทำงาน และการปฏิบัติตนของพิพากษามาก่อน ทำให้ ความประพฤติไม่อยู่ในกฎเกณฑ์และคุณลักษณะของตุลาการ

¹ไมตรี คัน เต็มทรัพย์, "ศาลและพิพากษาของอังกฤษ," วารสาร-กฎหมายปกครอง (เมษายน 2525) : 60

²Henry J. Abraham, The Judiciary, p. 116

ในมหาวิทยาลัยที่จัดการ แต่งตั้งคณาจารย์ไม่ว่าจะเป็นการให้ทุนการสมัครหรือ สถานศึกษาผู้คัดเลือกแต่งตั้งก็มีปัญหา เช่น เกี่ยวกับการแต่งตั้งในระดับประเทศดังกล่าว

ในประเทศฝรั่งเศส เยอรมัน และญี่ปุ่น ข้อเสียของการคัดเลือกแบบนี้ อยู่ที่เป็นการแบ่งพวกแบ่งเหล่าตามแหล่งที่มาทางถิ่นที่มีความสามารถและ ศักดิ์ศรี เห็นอกว่า ความคิดเห็นซึ่งแตกต่างไม่ลงรอยกัน ทำให้คณาจารย์ของทั้งตำรา และทฤษฎีมาก เมื่ออยู่ไปนาน ๆ ก็กลายเป็นคนไม่รับรูสภาพที่เปลี่ยนแปลงไปของสังคม และไมอาจปรับความคิด เขากับสภาพแวดล้อมใหม่ ๆ

4. ระบบการ เลือกตั้ง

ก. ขอลี้ เป็นวิธีประชาธิปไตย เพราะคณาจารย์มาจากประชาชน โดยตรง ในกรณีที่เป็นการ เลือกตั้งที่เกี่ยวกับพรรคการเมือง ทำให้พรรคการเมือง เป็นผู้เสนอชื่อคณาจารย์เข้าสมัครรับ เลือกตั้ง รับผิดชอบต่อประชาชนโดยตรง เพราะถ้า บุคคลที่พรรคเสนอชื่อเป็นคณาจารย์ขาดความ เหมาะสมแล้ว ย่อมทำให้พรรคเสียชื่อเสียง และประชาชนหมดความ เชื่อถือ

ข. ข้อเสีย คณาจารย์ไม่มีความ เป็นอิสระ เนื่องจากในระหว่าง การ เลือกตั้ง อาจได้รับการสนับสนุน โดยการช่วยเหลือเงินค่าใช้จ่ายและช่วยเหลือ จาก พรรคการเมือง กลุ่มอิทธิพล หรือกลุ่มผลประโยชน์ ทำให้คณาจารย์ตกเป็น เครื่องมือ และอยู่ในอำนาจของนักการเมือง หรือผู้มีอำนาจในพรรคการเมือง เมื่อได้รับ เลือก ตั้งแล้วไม่สามารถทำหน้าที่ได้โดยอิสระ เพราะต้อง เขาเกี่ยวข้องกับพรรคการเมือง และหาเสียง เพื่อที่จะได้รับ เลือกตั้งในสมัยต่อไป ทั้งการหาเสียงยังขัดกับจรรยาบรรณ และสภาพแห่งวิชาชีพของคณาจารย์ เพราะหน้าที่ของคณาจารย์คือการปฏิบัติหน้าที่ในการ พิจารณาวิชาของบรรดาคณาจารย์ และขอพิพาทตามกฎหมายด้วยความซื่อสัตย์สุจริต เทียงธรรม อย่างเต็มความสามารถ การที่จะโฆษณาตนเองด้วยการแถลงนโยบายว่าจะ ปฏิบัติหน้าที่ของตนไปในแนวทางใดหรือควรรายละเอียดอย่างไรนั้น เป็นการไม่เหมาะสม แก่ตำแหน่งคณาจารย์ วิธี เลือกตั้งคณาจารย์ไมอาจโดยบุคคลที่มีคุณสมบัติในทางตุลาการ เช่น ขาดความ ระลึกถึงความสำคัญหรือคุณค่าของวิชาชีพแห่งตน ไม่รับผิดชอบในหน้าที่ เท่าที่ควร มีความประพฤติไม่เหมาะสมและไม่อยู่ในแบบปฏิบัติธรรมเนียมประเพณีของ

อาชีพพิพากษา นอกจากนั้นในด้านความรู้ทางนิติศาสตร์ ยังมีความรู้ไม่เพียงพอ เนื่องจากไม่มีข้อจำกัดคุณสมบัติในเรื่องระดับความรู้และการศึกษาเอาไว้ ความสามารถทางนิติศาสตร์และเทคนิคของกระบวนการพิจารณาในศาล มีอะไรที่มนุษย์ทุกคนทราบและปฏิบัติได้โดยมิต้องฝึกฝนอบรม¹ ผู้พิพากษาที่มาจากการ เลือกตั้งจึง เป็นขนาดประสบการณ์ในอาชีพตุลาการ

5. ระบบการคัดเลือกโดยวิธีผสม ซึ่ง เป็นระบบที่ใช้ในการคัดเลือกผู้พิพากษาศาลสูงส่งของประเทศญี่ปุ่น และการคัดเลือกควอรัมมัสเตอร์ ในมลรัฐบางมลรัฐของสหรัฐอเมริกา เป็นระบบที่นำเอาข้อดีและข้อเสียของทั้ง 4 ระบบข้างตนมาคิดแปลงใช้ตามความเหมาะสม ข้อดีและข้อเสียจึงมีอยู่ตามที่วิเคราะห์ไว้ในระบบนั้นๆ แล้ว

การฝึกอบรมผู้พิพากษา

ความจำเป็นในการฝึกอบรมผู้พิพากษานั้นขึ้นอยู่กับระบบการคัดเลือกผู้พิพากษา ในบางระบบจำเป็นต้องฝึกอบรมเสียก่อนในผู้พิพากษา เขารับตำแหน่งหน้าที่ บางระบบก็ถือว่าไม่จำเป็น การฝึกอบรมผู้พิพากษามีวัตถุประสงค์ 2 ประการ คือ

1. ต้องการให้ผู้พิพากษามีความรู้ความสามารถทางนิติศาสตร์และความรู้ในวิทยาการที่เกี่ยวข้องของ เป็นอย่างใด

2. เพื่ออบรมให้เป็นบุคคลที่เหมาะสมทางตุลาการ

ประเทศอังกฤษ การคัดเลือกผู้พิพากษาอาศัยความมีประสบการณ์จากการประกอบวิชาชีพนายความเป็น เวลานาน บุคคลที่ได้รับการคัดเลือกจึงมีความรู้ความชำนาญในกฎหมายและงานของศาลเป็นอย่างดี ประเทศอังกฤษจึงไม่มีการฝึกอบรมผู้พิพากษายหลังที่ได้รับแต่งตั้งอีก ส่วน Lay Magistrates ที่คัดเลือกจากบุคคลทั่วไปซึ่งอาจมิได้ เป็นนักกฎหมายหรือนายความ ก็สามารถปฏิบัติงานโดยได้รับคำแนะนำจากเสมียนศาล (Clerks) ซึ่งเป็นผู้มีความรู้ทางกฎหมายและวิธีปฏิบัติของศาล เป็นอย่างใด

¹ ประภาส อวยชัย, "การศาลที่เป็นปัจจัยในการรักษาความสงบเรียบร้อยภายในประเทศ," บทบัญญัติ 36 (เมษายน - มิถุนายน 2518): 191

ประเทศสหรัฐอเมริกา ไม่วาผู้พิพากษาของสหรัฐหรือผู้พิพากษาของมลรัฐ ไม่มีกฎหมายบังคับให้ใครรับแต่งตั้ง เป็นผู้พิพากษาจะต้อง เข้ารับการฝึกอบรมก่อนทั้ง ๓ ระบบการคัดเลือกผู้พิพากษาของสหรัฐอเมริกา เปิดโอกาสให้บุคคลภายนอกวงการกฎหมาย เข้ามามีส่วนร่วมในการคัดเลือก ผู้พิพากษาที่ใครรับแต่งตั้งใหม่มีการ อบรมปฐมนิเทศน์ เป็นเวลาประมาณ 5 วัน โดยในระดับประเทศดำเนินการโดยศูนย์งานตุลาการของ สหรัฐ (Federal Judicial Center) และในระดับมลรัฐดำเนินการ โดยศูนย์แห่งชาติสำหรับศาลของมลรัฐ (National Center for State Courts)¹ การอบรมปฐมนิเทศน์ ทางศูนย์อบรมจะ เชิญวิทยากรผู้ทรงคุณวุฒิ หรือ ผู้พิพากษาอาวุโส ซึ่งมีความรอบรู้และความชำนาญในคานกฎหมายและวิธีปฏิบัติงานมา บรรยายและตอบข้อซักถาม นอกจากนี้ยังจัดให้มีการฝึกอบรมในระหว่างปฏิบัติหน้าที่ เป็นครั้งคราว ในหลักสูตรพิเศษ เพื่อเสริมความรู้ เกี่ยวกับกฎหมายและวิธีปฏิบัติงานซึ่งเป็นระยะเวลาดสั้น ๆ และไม่มีการบังคับว่าจะต้อง เข้าอบรมทุกครั้ง

ประเทศฝรั่งเศส สหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมัน ประเทศญี่ปุ่น และประเทศไทย มีการฝึกอบรมผู้พิพากษา ก่อนเข้ารับตำแหน่ง ผู้ที่จะดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาโดย สมบูรณ์จะต้องผ่านการอบรมตามหลักสูตร เสียก่อน

ประเทศฝรั่งเศส การคัดเลือกผู้พิพากษา คัดเลือกจากผู้ที่ผ่านการอบรม จากวิทยาลัยตุลาการแห่งชาติ (L' Ecole Nationale de la Magistrature) เป็นเวลา 3 ปีเสียก่อน การเข้าฝึกอบรมจะต้องสอบคัดเลือก เมื่อสอบได้แล้ว เรียกว่า auditeurs de justice มีฐานะเป็นข้าราชการ และมีเงินเดือนระหว่างฝึกอบรม เมื่อฝึกอบรมครบหลักสูตรแล้วจะมีการสอบ เพื่อทำการ จัดอันดับ ผู้ที่สอบได้คะแนนดีมีสิทธิได้รับการบรรจุแต่งตั้ง เป็นผู้พิพากษา²

¹สุชาติ สุขสมิตร์, "การคัดเลือกและฝึกอบรมผู้พิพากษาของสหรัฐอเมริกา", บทคดีศึกษา 35 (มกราคม - มีนาคม 2621) : 44 - 45

²ชาญชัย แสงศักดิ์, "ผู้พิพากษาในประเทศฝรั่งเศส," หน้า 45

ประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐ เยอรมัน ผู้ที่จะเป็นผู้พิพากษาจะต้องสอบเนติ-
บัณฑิตไทโค โดยมีการสอบ 2 ครั้ง การสอบ เนติบัณฑิตครั้งแรกเรียกว่า สอบ First
Bar หรือ Referendar ผู้ที่สอบได้จะไ้รับแต่งตั้ง เป็น เนติบัณฑิต และได้
รับบรรจุเป็นข้าราชการวิสามัญ และต้องเข้ารับการอบรมเป็นเวลา 3 ปี โดยไ้รับเงิน
เดือนระหว่างอบรม เมื่ออบรมครบหลักสูตรแล้วจะต้องสอบอีกครั้งหนึ่ง เรียกว่าสอบ
Grand Bar ผู้ที่สอบได้เรียกว่า assessor ทำให้มีคุณสมบัติที่จะดำรงตำแหน่ง
ทางตุลาการหรือข้าราชการพลเรือนระดับสูงต่อไป ผู้ที่สอบได้คะแนนดีมีสิทธิไ้
รับแต่งตั้ง เป็นผู้พิพากษา หากมีคุณสมบัติครบถ้วน เช่น ต้องผ่านการปฏิบัติงานตามที่
ระบุไว้มานแล้วไม่น้อยกว่า 3 ปี¹

ประเทศญี่ปุ่น ผู้ที่จะเป็นผู้พิพากษาจะต้องผ่านการฝึกอบรมจากสถาบันวิจัย
และฝึกอบรมทางกฎหมาย (The legal training and research
institute) เป็นเวลา 2 ปี โดยการสอบแข่งขันเข้าอบรม ระหว่างอบรมไ้
รับเงินเดือนและมีที่พักและอาหารให้ เมื่อฝึกอบรมครบหลักสูตรแล้วจะต้องสอบไ้
อีกครั้งหนึ่ง เมื่อสอบได้แล้วถ้าประสงค์จะเป็นผู้พิพากษาจะต้องแสดงความจำนงสมัครเข้า
รับราชการในตำแหน่งช่วยผู้พิพากษา เมื่อไ้รับการคัดเลือกเป็นช่วยผู้พิพากษาแล้ว
ยังกำหนดไ้ใหม่มีการฝึกอบรมอีกเป็นระยะ ๆ 4 ระยะ ตลอดเวลา 10 ปี ที่เป็นช่วย-
ผู้พิพากษา นอกจากนั้นยังมีการฝึกอบรมผู้พิพากษาของ Summary courts ซึ่ง
ผู้พิพากษาของศาลนี้บางคนที่ไ้รับแต่งตั้งจากเสมียนศาล หรือที่ทำงานเกี่ยวกับ
ศาลและเป็นผู้ปฏิบัติงานหรือปฏิบัติงานดีเกิน ซึ่งบุคคลเหล่านี้ไ้ไ้ผ่านการอบรมจาก
สถาบันวิจัยและฝึกอบรมทางกฎหมาย (The legal training and research
institute) ซึ่งจัดไ้ใหม่การฝึกอบรมเป็น 4 ระยะ โดยสถาบัน
ดังกล่าว²

¹ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล, "การศาลในเยอรมัน," หน้า 47 - 48

²ชัยชาติ วิมลศิลป์ และ เสรี ชูณหงษ์, "รายงานการตุลาการ ประเทศ
ญี่ปุ่น สาธารณรัฐ เกาหลี และสิงคโปร์," กฎหมาย (พฤษภาคม - มิถุนายน 2522)

ประเทศไทย เนติบัณฑิตและมิประสภารณการท่างาน เกียว
กับกฎหมายมา 2 ปี แลวมีสัทธสอบ เป็นนชวยนพิพากษา เมื่อสอบ เป็นนชวยนพิพากษาแล
จะตอง เขารับการ อบรมจากส้านงานสง เสริมงานตลาการ ซึ่งสังกคกรทรวงบคิธรรม
เป็นเวลา 1 ปี เมื่อผลการอบรม เป็นที่พอใจ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงบคิธรรมจึง เสนอ
ชื่อให้ ก.ต.ไคความเห็นชอบ เมื่อ ก.ต. เห็นชอบแลว ก็นำขันทล เกลาเพื่อทรงพระ
กรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง

จะเห็นไควาประเทศฝรั่ง เสส ประเทศสหพันธสาธารณรัฐ เยอรมัน ประเทศ
ญี่ปุ่น มีการฝึกอบรมเกี่ยวกับงานศาล ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติมากอนที่จะมีการคัดเลือก
นพิพากษา และประเทศญี่ปุ่นยังไคใหม่มีการฝึกอบรมภายหลังไครับแต่งตั้ง เป็นนชวยนพิพาก
ษาแลวอีกควย ส่วนประเทศสหพันธสาธารณรัฐ เยอรมันและประเทศฝรั่ง เสส ไม่มีตำแหน่ง
นชวยนพิพากษา นพิไครับการ แต่งตั้งครั้งแรก เป็นนพิพากษาทันทีไครับแต่งตั้ง แมใน
ประเทศสหพันธสาธารณรัฐ เยอรมันจะไคนพิพากษาที่ไครับแต่งตั้ง ไคหมดคลองปฏิบัติหน้าที่
กอนเป็นเวลา 3 ปี แลวจึงจะแต่งตั้ง เป็นการถาวรต่อไปก็ตาม ในระหว่างทดลอง
ปฏิบัติหน้าที่ไคไม่ไคชวยนพิพากษา ไคมีสิทธิหน้าที่ และอยู่ในขอมบังคับของนพิพากษา
ทุกประการ ตำแหน่งนชวยนพิพากษาซึ่งมีเฉพาะในประเทศญี่ปุ่นและประเทศไทย เท่านั้น¹

ในประเทศฝรั่ง เสส เยอรมัน และญี่ปุ่น การสอบ เขาศักษาอบรมในสถาบัน
ที่ทำหน้าที่ฝึกอบรม นพิจะ เป็นนพิพากษาต่อไปนมีการสอบถึง 2 ครั้ง คือสอบคัดเลือก
เขาศักษาอบรม และเมื่อศักษาอบรมครบหลักสูตรแลวตองมีการสอบวัดผลจัดอันดับกันอีก
ครั้งหนึ่ง และนพิที่มีอันดับคิมสิทธไครับการพิจารณาคัดเลือกเป็นนพิพากษากอน และใน
เยอรมันยังกำหนดไคใหม่ท่างานการสอบ เนติบัณฑิตแลวตองปฏิบัติงานอย่าง อนตามที่กำหนดมา
แลวไม่น้อยกว่า 3 ปี อีกควย ส่วนในประเทศไทยการ เขารอบรมที่ส้านกอบรมเนติบัณฑิตย
สภา ไม่มีการสอบ เขา เียงแคสมัคร เขารับการ อบรมไคมีคณสมบคิครบถวน ที่สำคัญ
คือ มีวุฒิปริญญาตรีทางกฎหมาย สามารถเขารับการฝึกอบรมไค และมีหลักสูตร เพียง 1 ปี
แบ่งการสอบ เป็น 2 ภาค นพิสอบเนติบัณฑิตไคทั้ง 2 ภาค แมจะไคเวลามากกว่า 1 ปี
ก็สำเร็จ เป็นเนติบัณฑิต เนติบัณฑิตที่มิประสภารณท่างาน เกียวกับกฎหมายมา เป็นเวลา
2 ปี มีสิทธธสอบ เป็นนชวยนพิพากษาไค เนื่องจากเนติบัณฑิตยสภาไม่มีหลักสูตรการอบรม

¹เฉพาะชอชวยนในการวิจัยวิทยานพนธนี้ เท่านั้น

ภาคปฏิบัติหรือการอบรมทางวิชาการอื่นที่เกี่ยวข้องกับงานศาลอย่างพอเพียง เช่น ทางการอบรมของสถาบันต่าง ๆ ในฝรั่งเศส เยอรมัน หรือญี่ปุ่น เมื่อสอบเป็นผู้ช่วยผู้พิพากษาไต่แล้ว จึงต้องจัดให้มีการฝึกอบรมอีกเป็นเวลา 1 ปี ดังกล่าวมาแล้ว

สรุปได้ว่า ระบบการฝึกอบรมผู้ช่วยผู้พิพากษาคงมีเฉพาะในประเทศญี่ปุ่น และประเทศไทย สำหรับประเทศญี่ปุ่นต้องเป็นผู้ช่วยผู้พิพากษาอยู่ถึง 10 ปี จึงจะได้รับแต่งตั้งเป็นผู้พิพากษา ในขณะที่ประเทศไทยเป็นผู้ช่วยผู้พิพากษาเพียง 1 ปี ก็ได้รับแต่งตั้งเป็นผู้พิพากษา หากผลการอบรมเป็นที่พอใจของกระทรวงยุติธรรม ก็ได้รับพิจารณาไปรุดเกล้าฯ แต่งตั้งให้เป็นผู้พิพากษาทันที ประเทศฝรั่งเศสและเยอรมัน ไม่มีการอบรมอย่างเป็นทางการภายหลังแต่งตั้งเป็นผู้พิพากษาแล้ว เพราะผู้ที่ได้รับแต่งตั้งได้รับการศึกษาอบรมมาก่อนที่จะได้รับแต่งตั้งแล้ว ประเทศอังกฤษคัดเลือกผู้พิพากษาจากทนายความที่มีประสบการณ์ทำงานมานาน จึงไม่มีการฝึกอบรมผู้พิพากษาอีก ส่วนประเทศสหรัฐอเมริกา มีการอบรมปฐมนิเทศน์ผู้พิพากษาที่ได้รับแต่งตั้งใหม่และมีโครงการอบรมและสัมมนาเป็นระยะสั้น ๆ สำหรับให้ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายลักษณะต่าง ๆ หรือระเบียบปฏิบัติของศาลอยู่ตลอดเวลา

มีข้อสังเกตเกี่ยวกับระยะเวลาการฝึกอบรมประเทศฝรั่งเศส และเยอรมัน ใช้เวลาฝึกอบรม 3 ปี ประเทศญี่ปุ่นใช้เวลาฝึกอบรม 2 ปี แต่มีการฝึกอบรมภายหลังแต่งตั้งเป็นผู้ช่วยผู้พิพากษาแล้วอีกเป็นระยะ ๆ ส่วนประเทศไทยกำหนดให้มีการฝึกอบรมในระหว่างเป็นผู้ช่วยผู้พิพากษาเป็นเวลา 1 ปี

ข้อเสนอแนะ

1. การปรับปรุงเนติบัณฑิตยสภาและวิธีการคัดเลือกผู้พิพากษา

งานพิจารณาพิพากษาคดีเป็นงานที่ต้องอาศัยความรู้ความสามารถพิเศษ ซึ่งเป็นศาสตร์ (Art) แขนงหนึ่ง¹ ผู้พิพากษาจึงต้องได้รับการศึกษาฝึกฝนอบรมมาเป็นอย่างดี เพื่อให้ได้ทราบถึงแนวทางในการใช้กฎหมาย ขรรมนิยมประเพณีปฏิบัติของศาล การคัดเลือกผู้พิพากษาค้นวิธีการสอบคัดเลือกจึงเป็นวิธีที่เหมาะสมที่สุด วิธีนี้ใช้อยู่ในประเทศฝรั่งเศส เยอรมัน และญี่ปุ่น

¹ ลักษณะของการเป็นศาสตร์ ซึ่งจะต้องประกอบไปด้วยเทคนิคและศิลป์นี้ไม่อาจกำหนดเป็นกฎเกณฑ์ หรือคุณสมบัติของผู้ที่จะมาเป็นผู้พิพากษาได้

ในประเทศไทยก็ใช้วิธีสอบคัดเลือกผู้พิพากษา แต่ก็มีข้อแตกต่างจากประเทศ
 ทั้งสามข้างต้น กล่าวคือ ประเทศฝรั่งเศส และญี่ปุ่น มีหน่วยงานโดยเฉพาะที่ทำหน้าที่
 สอบคัดเลือกและฝึกอบรมผู้พิพากษา ในประเทศฝรั่งเศส คือ วิทยาลัยตุลาการแห่งชาติ
 (L' Ecole nationale de la magistrature) ในประเทศญี่ปุ่น คือ
 สถาบันวิจัยและฝึกอบรมทางกฎหมาย (The legal training and research
 institute) แต่ในประเทศไทยสถาบันและหน่วยงาน เช่นนี้ยังไม่มี การคัดเลือก
 และฝึกอบรมผู้พิพากษาอยู่ในความรับผิดชอบของสำนักสั่ง เสร็จงานตุลาการ สังกัดกระ-
 ทรวงยุติธรรม

คุณสมบัติประการหนึ่งของผู้มีสิทธิสมัครสอบ เป็นเนติช่วยผู้พิพากษาคือ ต้องสอบ
 ผ่านเนติบัณฑิต เช่นเดียวกับในประเทศเยอรมัน แยกกันที่ว่าในประเทศไทย เนติ-
 บัณฑิตที่ประสงค์จะเป็นผู้พิพากษาจะต้องสอบคัดเลือกอีกครั้งหนึ่ง โดยกระทรวงยุติธรรม
 เป็นผู้ดำเนินการสอบ แต่ในประเทศเยอรมันไม่มีการสอบ เป็นเนติพิพากษาโดยตรง บุคคล
 ที่สอบเนติบัณฑิตได้และมีคุณสมบัติในการทำงานมา เป็นเวลาไม่น้อยกว่า 3 ปี มีสิทธิได้
 รับเลือกเป็นผู้พิพากษา ในประเทศเยอรมัน เนติบัณฑิตเป็นที่เชื่อถือและรับรองว่าเป็น
 มีความรู้ความสามารถสูงทั้งทางทฤษฎีและทางปฏิบัติ การสอบและการฝึกอบรมเป็นไป
 อย่างเข้มงวด และใช้เวลาถึง 3 ปี แต่การอบรมของสำนักอบรมเนติบัณฑิตยสภา
 ในประเทศไทยมีหลักสูตรอบรมเพียง 1 ปี และอบรมแต่ภาคทฤษฎีเช่นเดียวกับสอบใน
 มหาวิทยาลัย วิชาภาคปฏิบัติและวิทยาการบางอย่างที่เกี่ยวข้องกับการใช้กฎหมาย การ
 ศึกษาอบรมจึงมีลักษณะเป็นการซ้ำซ้อนกับในมหาวิทยาลัย ดังนั้น เนติบัณฑิตในประเท-
 ไทยจึงไม่มีประสิทธิภาพและความสามารถเพียงพอที่จะปฏิบัติงานทางศาลโดย เป็น
 ผู้พิพากษาหรือ พนักงานอัยการได้ อีกทั้งฐานะของ เนติบัณฑิตก็ไม่มีอะไรแตกต่างไปจาก
 นักศึกษาที่จบปริญญาตรี กล่าวคือไม่มีการเทียบตำแหน่งหรือชั้นให้เป็นพิเศษ

ข้อเสนอแนะจึงมีว่า ควรจะปรับปรุง เนติบัณฑิตยสภา เสียใหม่ให้มีลักษณะ เป็น
 เนติบัณฑิตยสภา เช่นใน เยอรมัน หรือมีลักษณะ เป็นวิทยาลัยตุลาการแห่งชาติในฝรั่งเศส
 หรือสถาบันวิจัยและฝึกอบรมทางกฎหมายในญี่ปุ่น โดยมีหลักการ เกี่ยวกับการคัดเลือก
 และฝึกอบรมเนติบัณฑิต ดังนี้

ก. ใ้ใหม่การสอบแข่งขัน เข้า เป็นสมาชิกของ เนติบัณฑิตยสภา หลักสูตรที่ใช้ ในการสอบครั้งนั้นควร จะนำหลักสูตรที่ใช้ในการสอบ เนติบัณฑิตในปัจจุบันมาใช้ กล่าวคือ เป็นการนำกฎหมายสารบัญญัติ และวิธีสบัญญัติทั้งหมดที่มการสอบกันในมหาวิทยาลัยมา สอบรวมกัน และใ้ใหม่การทดสอบภาษาอังกฤษและสอบปาก เปลา

ข. หลักสูตรการ อบรมของ เนติบัณฑิตยสภา จะต้องมีทั้งภาควิทยาการ และ ภาคปฏิบัติ

ภาควิทยาการ ใ้ใหม่การสอนกฎหมายสารบัญญัติและวิธีสบัญญัติ โดย เน้น จุดที่สำคัญ ๆ วิทยาการที่เกี่ยวข้องกับกฎหมาย เช่น การแพทย์ การเงิน การ ธนาคาร การสมาคม การร่างคำร้อง คำให้การ คำแถลง การว่าความ การ เขียนคำพิพากษา ธรรมเนียมประเพณีของศาล การคำรงตนของผู้พิพากษา งานธุรการ และระ เียบปฏิบัติของศาลและพนักงานอัยการ มารยาททนายความ งานของศาลที่เกี่ยวข้องกับทนายราชการอื่น ศีลธรรมและจรรยาบรรณ และภาษาทาง ประเทศ เช่น ภาษาอังกฤษ และฝรั่งเศส ในการนี้ เนติบัณฑิตยสภาจะต้องจัดหา อาจารย์ หรือวิทยากรใ้ใหม่การอบรม โดยควร เชื้อเชิญทรงคุณวุฒิทั้งจากภายในและ ภายนอกวงการศึกษาที่มีความรู้ความชำนาญพิเศษ เฉพาะด้าน

ภาคปฏิบัติ ใ้ใหม่การฝึกงานภาคปฏิบัติในศาลและกรมอัยการ ใ้ใหม่การดู งานตามหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องแล้วทำรายงาน เสนอเป็นครั้งคราว

ค. ระยะเวลาอบรมทั้งหมด ใช้เวลา 3 ปี ในระหว่างอบรมใหม่เขาปรับ การอบรมใ้ใหม่เงินเดือน (อาจมีที่พักและสวัสดิการอย่างอื่น เช่น สโมสร สนามกีฬา สระว่ายน้ำ ฯลฯ)

ง. เมื่ออบรมครบหลักสูตรแล้ว ใ้ใหม่การสอบจับคำทับอีกครั้งหนึ่ง โดย ใ้ใหม่สอบขอ เขียนและสอบปาก เปลาใ้ใหม่วิชาที่ฝึกอบรม และใ้ใหม่เขาปรับการ อบรมเขียน บทความหรือทำวิทยานิพนธ์ เกี่ยวกับกฎหมายหรืองานศาลคนละ 1 ฉบับ

ผู้ที่สอบได้ในลำดับนี้ มีสิทธิได้รับการพิจารณาเป็นผู้พิพากษาหรือพนักงานอัยการ ก่อน โดยให้ยื่นใบสมัครต่อกระทรวงยุติธรรม หรือกรมอัยการ เพื่อทำการตรวจคุณสมบัติ¹ และตรวจร่างกายต่อไป เมื่อตรวจคุณสมบัติและตรวจร่างกายแล้ว ในกรณีผู้พิพากษาให้ รัฐมนตรีเสนอ ก.ต. ให้ความเห็นชอบ แล้วนำขึ้นทูลเกล้าเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งเป็นผู้พิพากษาต่อไป

จึงควรแก้ไขพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการ พ.ศ. 2521 ให้สอดคล้องกับหลักการดังกล่าว โดยให้ยกเลิกความในหมวดสองทั้งหมด และเปลี่ยนชื่อ หมวดที่ 6 เป็นเรื่องที่ว่าด้วยการคัดเลือกผู้พิพากษา และบัญญัติมาตรา 27, 28, 29 เสียใหม่ ดังนี้

มาตรา 27 ผู้มีสิทธิได้รับคัดเลือกเพื่อบรรจุเป็นข้าราชการตุลาการ และแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้พิพากษา ต้องมีคุณสมบัติดังต่อไปนี้

1. (ก) เป็นนิติศาสตร์บัณฑิต หรือสอบไล่ได้ปริญญา หรือประกาศนียบัตร ทางกฎหมายจากต่างประเทศ ซึ่ง ก.ต. เห็นว่าไม่ต่ำกว่าปริญญาตรี
- (ข) สอบไล่ได้ความหลักรัฐธรรมนูญของสำนักอบรมศึกษากฎหมายแห่งเนติ - บัณฑิตสภา
2. มีสัญชาติไทยโดยกำเนิด
3. อายุไม่ต่ำกว่า 25 ปี
4. เป็นผู้เลื่อมใสในการปกครองระบอบประชาธิปไตยตามรัฐธรรมนูญด้วยความบริสุทธิ์ใจ
5. เป็นสามัญสมาชิกแห่งเนติบัณฑิตยสภา
6. ไม่เป็นผู้มีความประพฤติเสื่อมเสียหรือบกพร่องในศีลธรรมอันดี
7. ไม่เป็นผู้หนี้สินล้นพ้นตัว
8. ไม่เป็นผู้อยู่ในระหว่างถูกพักราชการ หรือถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ ก่อนตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการ หรือตามกฎหมายอื่น

¹ การตรวจคุณสมบัติอาจได้ข้อมูลที่ใกล้ชิดและเป็นจริงมากขึ้น โดยตามความเห็นไปยังผู้ให้การฝึกอบรมของเนติบัณฑิตยสภา หรือผู้ให้การอบรมทำรายงานผลการอบรม และประวัติของเนติบัณฑิตไว้

9. ไม่เป็นผู้เคยถูกลงโทษไล่ออก ปลดออก หรือให้ออกจากราชการหรือ
รัฐวิสาหกิจ

10. ไม่เป็นผู้เคยรับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็น
โทษสำหรับความผิดที่กระทำโดยประมาท หรือความผิดลหุโทษ

11. ไม่เป็นคนไร้ความสามารถ หรือคนเสมือนไร้ความสามารถ หรือจิต
พินเพื่อน ไม่สมประกอบ หรือมีกายหรือจิตใจไม่เหมาะสมที่จะเป็นข้าราชการตุลาการ
หรือเป็นโรคที่ระบุไว้ในกฎกระทรวง และ

12. เป็นผู้ที่คณะกรรมการแพทย์มีจำนวนไม่น้อยกว่าสามคนซึ่ง ก.ต. จะ
ได้กำหนด ใ้ตรวจร่างกายและจิตใจแล้ว และ ก.ต. ได้พิจารณารายงานของแพทย์เห็น
ว่าสมควรรับสมัครได้

ให้ ก.ต. มีอำนาจออกกระเปียบเพื่อตรวจสอบคุณสมบัติของผู้สมัครก่อนที่จะรับ
สมัครได้

มาตรา 28 ให้ ก.ต. มีอำนาจกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการคัดเลือก ตลอดจน
จนวนางเงื่อนไซในการรับสมัคร

ให้มีการคัดเลือกเพื่อบรรจุเป็นข้าราชการตุลาการ และแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง
ผู้พิพากษาทุกปี ให้ปลัดกระทรวงยุติธรรมเสนอ ก.ต. เพื่อจัดให้มีการคัดเลือกเมื่อเห็น
สมควร

มาตรา 29 ผู้ที่สอบเนติบัณฑิตยสภาได้คะแนนสูงให้ได้รับบรรจุเป็นข้าราชการ
ตุลาการ และแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาจากผู้ที่ได้คะแนนต่ำลงมา หากได้คะแนน
เท่ากันให้จับสลากเพื่อจัดลำดับที่ระหว่างผู้ที่ได้คะแนนเท่ากันนั้น

ผู้ได้รับการคัดเลือกคนใด หากขาดคุณสมบัติข้อหนึ่งข้อใดตาม มาตรา 27
หรือเป็นบุคคลที่ ก.ต. เห็นว่ามีชื่อเสียง หรือมีความประพฤติ หรือเหตุอื่น ๆ ที่ไม่
เหมาะสมจะเป็นข้าราชการตุลาการ เป็นอันหมดสิทธิเข้ารับราชการ

และให้ยกเลิก มาตรา 17 วรรคแรก มาตรา 18 และบัญญัติมาตรา 18 ใหม่
มีความว่า

มาตรา 18 ผู้ที่ได้รับการบรรจุ และแต่งตั้งให้เป็นผู้พิพากษา จะต้องเข้ารับการอบรมปฐมนิเทศจากกระทรวงยุติธรรมเป็นเวลา 15 วัน ก่อนเข้ารับตำแหน่งและให้เข้ารับการฝึกอบรมทุก ๆ ปี เป็นเวลาดังกล่าว 4 ปี ตามแต่กระทรวงยุติธรรมเห็นสมควร กำหนด แต่ไม่น้อยกว่าปีละ 30 วัน

ในสองปีแรกที่ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้พิพากษา หากปรากฏว่าผู้ที่ได้รับแต่งตั้งไม่เหมาะสมที่จะดำรงตำแหน่งต่อไป ให้รัฐมนตรีควยความเห็นชอบของ ก.ต. มีอำนาจสั่งให้ออกจากราชการ

ให้ ก.ต. มีอำนาจวางกฎเกณฑ์เพื่อพิจารณาความไม่เหมาะสมที่จะดำรงตำแหน่งในวรรคก่อน

เนติบัณฑิตยสภา เป็นสถาบันอิสระ และเป็นศูนย์กลางสำหรับนักกฎหมายและผู้ประกอบวิชาชีพกฎหมาย เนติบัณฑิตอาจจะเป็นทนายความ อัยการ ผู้พิพากษา หรือผู้ประกอบวิชาชีพกฎหมายอื่นทั้งภาครัฐบาลและภาคเอกชน การปรับปรุงเนติบัณฑิตยสภาให้มีลักษณะดังกล่าว จึงต้องใช้งบประมาณเป็นจำนวนมาก และต้องมีผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ ทั้งตำแหน่งประจำและตำแหน่ง part time ผู้บริหาร และเจ้าหน้าที่ควรเลือกจากตัวแทนของผู้ประกอบวิชาชีพกฎหมายทุก ๆ ด้าน และมีกำหนดเวลา และให้กรรมการที่ได้รับเลือกบางคนปฏิบัติหน้าที่ประจำในตำแหน่งต่าง ๆ โดยการโอนตำแหน่งมาทำงานประจำสำหรับหน่วยราชการด้วยกัน ซึ่งจะทำให้เกิดการประสานงานกันระหว่างหน่วยต่าง ๆ ของกระบวนการยุติธรรม และวงการกฎหมาย อย่างจริงจัง และเป็นการขยายขอบข่ายงานเนติบัณฑิตยสภาออกไป เนื่องจากมีหน้าที่ ความสำคัญ และความรับผิดชอบสูงขึ้น

เมื่อเนติบัณฑิตยสภาสามารถให้การอบรมเป็นอย่างดีแล้ว ก็ควรยกเลิกเงื่อนไขคุณสมบัติที่ให้ผู้ที่จะสมัครสอบเป็นผู้ช่วยผู้พิพากษาจะต้องผ่านประสบการณ์ทำงานเกี่ยวกับกฎหมายมาแล้วอย่างน้อย 2 ปี เสีย เพราะการให้ผู้ที่ได้รับการฝึกอบรมก็แล้วออกไปหาประสบการณ์เอาเองอาจทำให้ผู้นั้นไปเรียนรู้สิ่งที่ไม่ถูกต้องไม่ควร เช่น การทุจริต การเอาเอาเปรียบคคโง ซึ่งเป็นการร้ายต่อการเป็นผู้พิพากษามากกว่าได้ผลดี

เมื่อเนติบัณฑิตยสภามีประสิทธิภาพเช่นนี้ จะทำให้เนติบัณฑิตเป็นผู้ที่มีเกียรติ มีฐานะเป็นที่ยอมรับของคนทั่วไป และหน่วยราชการอื่น ๆ จะเห็นความสำคัญ และมีความต้องการเนติบัณฑิตไปทำงานมากขึ้น ซึ่งจะทำให้วุฒิของเนติบัณฑิตสูงขึ้น และสามารถนำไปเทียบกับตำแหน่งของข้าราชการพลเรือนระดับสูงกว่าปริญญาตรี และบริษัท หรือสำนักงานของเอกชนก็สนใจจะว่าจ้าง โดยให้ค่าตอบแทนสูง

หากเห็นว่ายังไม่สมควรจะปรับปรุงเนติบัณฑิตยสภา ก็ควรขยายระยะเวลาการอบรมผู้ช่วยผู้พิพากษาออกไปจาก 1 ปี เป็น 3 ปี เพื่อจะทำให้ผู้ช่วยผู้พิพากษา เป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ มีความซื่อสัตย์สุจริต และมีคุณธรรม ศีลธรรมอันดีงามอย่างแท้จริง

2. ยกเลิกการคัดเลือกผู้พิพากษาด้วยการทดสอบความรู้ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการ พ.ศ. 2521 มาตรา 17 วรรคสอง

เนื่องจากการคัดเลือกด้วยวิธีนี้มีความประสงค์จะให้บุคคลที่ทรงความรู้ทางกฎหมายสูง หรือเป็นผู้ที่มีความรู้ในกฎหมาย และการศาลของต่างประเทศ เพื่อนำมาพัฒนาปรับปรุงระบบต่าง ๆ ในประเทศไทย แต่บุคคลเหล่านี้เป็นผู้ที่ขาดประสบการณ์ทั้งการใช้กฎหมายและประสบการณ์ชีวิต ยังไม่สามารถมองเห็นปัญหาหาความสามารถในการวิเคราะห์วิจัยและแก้ปัญหาอย่างไม่ดีพอ และในขณะที่ศึกษากฎหมายก็ได้

เนนตรีที่มีเป้าหมายโดยเจาะจง ปัจจุบันยัง เป็นวิชาที่มีฐานะดี มีโอกาส เขามา เป็น ผู้พิพากษา โดยไม่ต้องผ่านการสอบคัดเลือก ซึ่ง เป็นการสอบที่ยากมาก นอกจากนั้นบุคคลที่เรามา เป็นผู้พิพากษาคณะวิจิตรคดี ยังมีโอกาส เขาทำงานใน ตำแหน่งบริหาร หรือธุรการ ซึ่งทำให้ภาวหน้าความดี เป็นผู้พิพากษา โดยการสมัครสอบ คัดเลือก ทำให้เป็นผู้พิพากษาส่วนใหญ่ เห็นว่าวิจิตรคดี เลือกรับคนดี เป็นวิชาที่ไม่ยุติธรรม

หากกระทรวงยุติธรรมต้องการผู้ที่ทรงความรู้ ก็สามารถคัดเลือกจาก เนติ-บัณฑิตตามขอเสนอแนะขอ 1 ใด หากต้องการผู้ที่มีความรู้ทางกฎหมายและการศาล ในต่างประเทศ ก็อาจทำได้โดยการส่ง เนติบัณฑิตที่สอบได้คะแนนดีและมีความรู้ภาษา ทางประเทศไปปฏิบัติงานตามที่ส่งประสงค์ ซึ่ง จะ เป็นการตรง เป้าหมายกว่าการให้นักศึกษา ไปเลือกศึกษากันเอง หรือกระทรวงยุติธรรมอาจจัดสรรทุนและทำงานฝึกอบรมภาษาทาง ประเทศให้ผู้พิพากษา และให้สมัครสอบคัดเลือกไปศึกษาหรือปฏิบัติงานในต่างประเทศก็จะ เกิดประโยชน์ยิ่งกว่า

3. การคัดเลือกผู้พิพากษาจากบุคคลภายนอก

การคัดเลือกผู้พิพากษาจากบุคคลภายนอกที่มีประสบการณ์และมีชื่อเสียงในการ ทำงานเกี่ยวกับกฎหมายและงานศาล เช่น หนายความ พนักงานอัยการ ศาสตราจารย์ ทางกฎหมาย หรือข้าราชการอื่น เช่น ข้าราชการของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา อย่าง เรน ในประเทศอังกฤษ ฝรั่งเศส เยอรมัน และญี่ปุ่น ทำให้ได้รับประโยชน์ จากความรู้ ความชำนาญ และประสบการณ์ในศาลต่าง ๆ ของบุคคลภายนอกนั้น และ ช่วยให้ศาลเข้าใจข้อเท็จจริงของฝ่ายอื่น ๆ เข้าใจปัญหาต่าง ๆ ของสังคมได้ดีขึ้น ไม่ เกรงครีตกอความทกฎหมายจนเกินไป ซึ่งบางครั้งคำพิพากษาของศาลอาจมีผลกระทบต่อ เหตุการณ์ภายนอกเมืองใด แต่การนำบุคคลภายนอกเข้ามา เป็นผู้พิพากษา มีข้อข้อของอยู่ ทั่วว่า บุคคลภายนอกนั้นไม่ทราบระเบียบปฏิบัติ วิถีพิจารณาของศาลโดยละเอียด ถ้าจะ ให้ใหม่ทรงความรู้ เหล่านี้มาร่ำเรียนกันใหม่ก็จะทำให้ไม่มีใครอยากมา เป็นผู้พิพากษา เพื่อ แยกข้อข้อของนี้ จึงสมควรให้ใหม่การคัดเลือกผู้พิพากษาศาลอุทธรณ์ และผู้พิพากษาศาล- กฎา จากบุคคลภายนอก เนื่องจากความรู้ความสามารถทางด้านวิชาการ ความคิด

เห็น ทักษะคติ และประสบการณ์ในอาชีพของบุคคลต่าง ๆ จะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาศาลและกฎหมายต่อไป และในขณะเดียวกันก็ให้ผู้พิพากษาสามารถไปรับราชการในตำแหน่งอื่น และสังกัดอื่น เช่น สำนักงานกฤษฎีกา กรมสรรพากร กรมอัยการ ฯลฯ เพื่อประโยชน์อย่างเดียวกัน และในการนี้เป็นผลสืบเนื่องมาจากการปรับปรุงเนติบัณฑิตยสภาตามข้อ 1 ซึ่งจะทำให้เนติบัณฑิตยสภาเป็นศูนย์รวมของนักกฎหมายอย่างแท้จริง และสามารถผลิตนักกฎหมายที่ทรงประสิทธิภาพสูงไปยังหน่วยงานต่าง ๆ อย่างทั่วถึง การแลกเปลี่ยนบุคคลให้ปฏิบัติหน้าที่ในระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ จึงไม่เป็นอุปสรรค และพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการตุลาการ พ.ศ. 2521 มาตรา 23 เปิดโอกาสให้ทำได้อยู่แล้ว

บุคคลภายนอกที่จะได้รับการพิจารณาคัดเลือกให้เป็นผู้พิพากษาศาลอุทธรณ์ หรือผู้พิพากษาศาลฎีกา จะต้องกำหนดคุณสมบัติไว้อย่างเข้มงวด มิฉะนั้นจะเกิดความขัดแย้งกับผู้พิพากษาอาชีพที่ผ่านการสอบคัดเลือกเข้ามาโดยตรง เช่น อาจคัดเลือกมาจากศาสตราจารย์ หรืออาจารย์ที่มีประสบการณ์สอนกฎหมายในมหาวิทยาลัยมาระยะหนึ่ง เป็นอาจารย์ผู้อบรมในสำนักอบรมเนติบัณฑิตยสภา เป็นทนายความที่สอบผ่านเนติบัณฑิตยสภาที่มีชื่อเสียงและความประพฤติดี เป็นพนักงานอัยการที่มีผลงานและชื่อเสียงดี และในระยะแรกควรให้ทำหน้าที่เพียงเป็นองคค์ณะที่ปรึกษาคดีก่อน ต่อเมื่อมีความชำนาญ และคุ้นเคยกับงานศาลแล้วจึงให้รับผิดชอบเป็นเจ้าของสำนวนเอง

เพื่อให้สอดคล้องกับข้อเสนอแนะนี้ควรแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการตุลาการ พ.ศ. 2521 ดังนี้

มาตรา 29 ทวิ ใหม่ข้อความดังนี้ "การคัดเลือกผู้พิพากษาศาลอุทธรณ์และผู้พิพากษาศาลฎีกา นอกจากแต่งตั้งจากผู้พิพากษาศาลชั้นต้นตามมาตรา 19, 20 แล้ว อาจแต่งตั้งจากบุคคลผู้มีคุณสมบัติดังนี้

1. เป็นเนติบัณฑิต
2. เป็นศาสตราจารย์ซึ่งมีผลงานสอนไม่ต่ำกว่า 15 ปี

3. เป็นนายความที่มีชื่อเสียง และความประพฤติ โดยสมาคม
นายความและเนติบัณฑิตยสภารับรอง มีประสบการณ์ว่าความมาไม่น้อยกว่า 15 ปี

4. เป็นพนักงานอัยการที่มีชื่อเสียงที่อธิบดีกรมอัยการ และอธิบดี
ผู้พิพากษา หรือหัวหน้าศาลรับรอง และมีประสบการณ์การทำงานมาไม่น้อยกว่า 15 ปี

เมื่อ ก.ค. พิจารณาเห็นว่าเป็นผู้มีคุณสมบัติตามมาตรา 27(2) ถึง (12)
แล้วเห็นสมควรที่จะให้รับราชการก็ให้รัฐมนตรีสั่งบรรจุเป็นข้าราชการตุลาการ และ
แต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาศาลอุทธรณ์ หรือผู้พิพากษาศาลฎีกาใด ทั้งนี้ตาม
หลักเกณฑ์ วิธีการ และอัตราส่วนของจำนวนผู้พิพากษาศาลอุทธรณ์ หรือผู้พิพากษาศาล
ฎีกา ตามที่ ก.ค. กำหนด

4. ให้มีการฝึกอบรมผู้พิพากษาภายหลังที่ได้รับแต่งตั้งให้ปฏิบัติหน้าที่แล้ว
และให้มีหน่วยงานพิเศษขึ้นทำหน้าที่โดยเฉพาะ

เนื่องจากระบบการคัดเลือกผู้พิพากษากว่ยวิธีการสอบคัดเลือกที่มีข้อเสียอยู่
ที่ว่าผู้พิพากษาเมื่อรับราชการเป็นเวลานานเข้าจะกลายเป็นคนลาหลัง ซาคความคิด
สร้างสรรค์และไม่สามารถใช้กฎหมายโค้ทันต่อเหตุการณ์นานเมือง ซึ่งเปลี่ยนแปลงอยู่
ตลอดเวลา เพื่อแก้ไขข้อเสียดังกล่าวและเป็นการส่งเสริมสมรรถภาพของผู้พิพากษา
ให้มีความรู้ก้าวหน้าทันโลกทันเหตุการณ์อยู่เสมอ จึงควรให้มีการฝึกอบรมผู้พิพากษา
ทราบถึงความเปลี่ยนแปลงทางงานเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง เพื่อให้ผู้พิพากษา
มีบทบาท และมีส่วนรับรู้ มีความรับผิดชอบในสังคมมากขึ้น เพื่อเสริมความรู้ให้ค้อยู่
เสมอและอย่าเคื่อนใหญ่พิพากษามีความสำนึกในหน้าที่ เป็นผู้ที่มีมโนธรรมและศีลธรรม
ตลอดไป นอกจากนั้นการฝึกอบรมและสัมมนา ยังทำให้ผู้เข้ารับการอบรมและสัมมนา
มีโอกาสดแลกเปลี่ยนความรู้ ประสบการณ์ และความคิดเห็นอันจะทำให้เพิ่มพูนความรู้
ความชำนาญในการปฏิบัติหน้าที่ ตลอดจนแนวทางแก้ไขปัญหาที่มีอยู่หรืออาจจะเกิดขึ้น
จากการปฏิบัติงาน

ในปัจจุบัน งานฝึกอบรมผู้พิพากษา เป็นหน้าที่ของกองฝึกอบรมและสัมมนา สำนักส่งเสริมงานตุลาการ สังกัดกระทรวงยุติธรรม ซึ่งเป็นหน่วยงานระดับกอง ยังไม่มีกำลังความสามารถพอเพียงที่จะให้การฝึกอบรมผู้พิพากษาใหม่รอด เป้าหมายข้างต้นได้ ยังกาดแผนงานการฝึกอบรมและสัมมนา การวิจัยและประเมินผลที่พอ ขาดกำลังคน และอุปกรณ์ เครื่องมืออีกหลายอย่าง ในปัจจุบันจึงไม่อาจทำการฝึกอบรมผู้พิพากษาตาม โครงการต่างๆ ได้อย่างสม่ำเสมอ ทำให้ความรู้อะไรและสิ่งที่ผู้พิพากษาได้รับการอบรมในการ อบรมช่วยผู้พิพากษาแม้วันแต่จะลดน้อยสูญหายไป งานฝึกอบรมจะต้องทำอย่าง มีระบบและเห็นระยะ เขียวเขยแวง มีเจ้าหน้าที่ เครื่องมือเครื่องใช้ สถานที่ อุปกรณ์ วัสดุการศึกษา งบประมาณเพียง มีการวิจัยและประเมินผล เพื่อแก้ไขปรับปรุงการ อบรมให้โดยดลและทันสมัยอยู่เสมอ จึงสมควรให้มีการจัดตั้งสถาบันหรือหน่วยงาน พิเศษขึ้น ทำการอบรมผู้พิพากษาและข้าราชการตุลาการโดยเฉพาะ เช่นในประเทศ ฝรั่งเศส เรียกว่าวิทยาลัยตุลาการแห่งชาติ (L' Ecole nationale de la magistrature) ในญี่ปุ่นเรียกว่า สถาบันวิจัยและฝึกอบรมทางกฎหมาย (The legal training and research institute) ในประเทศ สหรัฐอเมริกา มีศูนย์การอบรมหลายศูนย์ และมีทั้งภาควิชาศาลและเอกชน เช่น ศูนย์ งานตุลาการของสหรัฐ (Federal Judicial Center) ศูนย์แห่งชาติ- สำหรับศาลของมลรัฐ (National Center for State Courts) ฯลฯ

สถาบันหรือหน่วยงานที่จะจัดตั้งขึ้นนี้ ในมีหน้าที่ฝึกอบรมและสัมมนา ผู้พิพากษาออกเวลา เป็นระยะ ๆ ไม่วานผู้พิพากษาในระดับใด อบรมปฐมนิเทศน์ ผู้พิพากษาใหม่ อบรมผู้พิพากษาคนใดรับแต่งตั้ง เป็นผู้พิพากษาหัวหน้าศาล ในการ ฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ของศาล อบรมผู้ให้การอบรมช่วยผู้พิพากษา ในการพิจารณา พิพากษาคดี² อบรมผู้พิพากษาสมทบ อบรมข้าราชการตุลาการ จาศาล เจ้าพนักงาน บังคับคดี และเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ จัดปาฐกถาและอภิปราย จัดส่งข้าราชการไป

1. ขณะนี้กระทรวงยุติธรรมกำลังมีแผนงานที่จะจัดตั้ง วิทยาลัยตุลาการขึ้น

2. การคัดเลือกผู้พิพากษาตามข้อเสนอนี้ 1 ไม่มีผู้ช่วยผู้พิพากษา จึงต้อง เปลี่ยน เป็นผู้ให้การ อบรม เน้นมีหน้าที่ในการพิจารณาพิพากษาคดี

ศึกษา ศึกษาน ทั้งในและต่างประเทศ เป็นผู้จัดทำวิทยากรผู้ทรงคุณวุฒิในสาขาต่าง ๆ ทั้งในและนอกระบบการศึกษา คิดถกและประสานงานกับหน่วยงานอื่น ๆ เชื้อเชิญผู้พิพากษา ข้าราชการ อาจารย์สอนกฎหมาย ที่เพิ่งกลับจากเดินทางไปงานหรือประชุมกฎหมาย ในต่างประเทศมาบรรยายความรู้ และสิ่งที่น่าสนใจในระบบกฎหมาย และงานศาล ของประเทศต่าง ๆ เพื่อปลูกฝังความคิดที่จะนำไปสู่การ เปลี่ยนแปลงและพัฒนาในโอกาสต่อไป และจัดให้มีการสัมมนาในปัญหาที่น่าสนใจ เกี่ยวกับกฎหมายและวงการศาล เพื่อ แกะไขข้อข้องใจของทั้ง เกิดขึ้นหรืออาจมีขึ้นในอนาคต นอกจากนั้นสถาบันหรือหน่วยงานนี้ยังมีหน้าที่จัดทำเอกสาร เกี่ยวกับการฝึกอบรมและสัมมนาหนังสือหรือคู่มือเกี่ยวกับการปฏิบัติ งานของศาล วิทยากรที่ เกี่ยวข้องกับงานศาล ข้าราชการประจำ เลื่อน ข้าราชการใน วงการตุลาการ และสิ่งที่น่าสนใจทั่วไป เพื่อจำหน่ายหรือบริการ แก่ผู้พิพากษาหรือผู้ เขารับการ อบรม และคงทำหน้าที่วิจัยและประเมินผลการ อบรมด้วย

วิชาฝึกอบรมและสัมมนาผู้พิพากษายกย่องที่ควรรับแต่งตั้งแล้ว ควรให้การ อบรมกฎหมายใหม่ ความรู้ทางสังคมศาสตร์ การบริหารงานยุติธรรม จิตวิทยาสัง- เเคราะห์ ปริมาณทางกฎหมาย ศีลธรรมและการดำรงตน การแพทย์ และวิทยาการ สมัยใหม่ ภาษาคำ ประเทศ กฎหมายต่างประเทศ ภาษา เศรษฐกิจและสังคมใน ปัจจุบัน การใช้ เครื่องมือและระบบการพิจารณาสมัยใหม่ ส่วนระยะเวลาฝึกอบรม ควรจัด เป็นระยะเวลาสั้น ๆ ประมาณ 1-2 สัปดาห์ และต้องมีทั้งหลักสูตรบังคับและไม่ บังคับ เช่น อาจกำหนดให้ผู้พิพากษาที่ปฏิบัติหน้าที่มาแล้ว 2 ปีให้เขารับการอบรมในหัว ขอบที่กำหนดอย่างน้อย 1 ครั้ง และควรกำหนดเป็นช่วง ๆ ติดต่อกันไปจนถึงการ อบรม ผู้พิพากษาศาลอุทธรณ์และผู้พิพากษาศาลฎีกา และควรกำหนดให้มีการ อบรมร่วมกัน ระหว่างผู้พิพากษาหลาย ๆ ระดับชั้นตามศาลต่าง ๆ เพื่อใหม่ โอกาสใครจักพบปะสนทนา แลกเปลี่ยนความคิด เห็นร่วมกันและกัน ในหลักสูตรที่ไม่บังคับควรจัดสรรงบประมาณ สวัสดิการ การมาอบรมไม่ถือว่าเป็นวันลา และผู้รับการ อบรม เบิกค่าพาหนะ ค่า ภัตกรรมได้ เมื่ออบรมครบหลักสูตรแล้วควรให้มีการทดสอบความรู้โดยการตอบคำถาม หรือให้เขียนรายงาน เสนอความคิด เห็นในหัวข้อที่ได้รับ การ อบรม เพื่อ ฝึกใหม่ความคิดริเริ่มและส่งเสริมให้มีความสนใจ คนควาศึกษาต่อไปอันจะเป็นประโยชน์ อย่างยิ่งต่อการปฏิบัติหน้าที่การงาน และผลการทดสอบความรู้นี้อาจนำมาประกอบการ

พิจารณาแต่งตั้งโยกย้ายให้ดำรงตำแหน่งหน้าที่เหมาะสมหรือในการพิจารณาเลื่อนตำแหน่ง
ในภายหน้า

5. การกำหนดจรรยาบรรณตุลาการไว้เป็นลายลักษณ์อักษร

ควรกำหนดให้มีจรรยาบรรณตุลาการไว้เป็นลายลักษณ์อักษร เช่น ในประเทศ
สหรัฐอเมริกา¹ เพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติ เป็นข้อเตือนสติของผู้พิพากษา และเป็นที่ยึด
แน่นแก่ประชาชนเพื่อให้เกิดความเคารพนับถือในตัวผู้พิพากษามากขึ้น และผู้ที่มีอำนาจ
กำหนดจรรยาบรรณตุลาการขึ้น ควรจะให้ ก.ต. เป็นผู้กำหนด เนื่องจากเป็นผู้ให้คุณ
โทษแก่ผู้พิพากษา โดยให้เพิ่มเติม มาตรา 49 วรรคสองแห่งพระราชบัญญัติระเบียบ
ข้าราชการตุลาการ พ.ศ. 2521 ให้มีข้อความว่า "ให้ ก.ต. มีอำนาจกำหนดจรรยา
บรรณตุลาการ ให้ข้าราชการตุลาการยึดถือปฏิบัติ และถือเป็นหลักเกณฑ์ส่วนหนึ่งในการ
พิจารณาเรื่องวินัย"

จรรยาบรรณตุลาการนี้ ควรกำหนดแยกออกเป็นข้อพึงปฏิบัติและข้อละเว้น
ปฏิบัติ

ก. ข้อพึงปฏิบัติ เช่น

1. สุภาพ อ่อนโยน ทั้งในและนอกเวลาปฏิบัติหน้าที่
2. ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรอบคอบ ระมัดระวังในทวิบทกฎหมาย
และระเบียบปฏิบัติของศาลและทางราชการ
3. เป็นผู้หมั่นศึกษาหาความรู้อยู่ตลอดเวลา ติดตามความเป็น
ไปของบ้านเมืองและความเปลี่ยนแปลงทางสังคมอยู่ทุกขณะ
4. มีความขยันขันแข็งต่อกิจการงานในหน้าที่
5. ตรงต่อเวลา ปฏิบัติงาน และควบคุมกระบวนการพิจารณาให้
เป็นไปโดยรวดเร็ว
6. สามัคคี รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น และร่วมมือกับผู้พิพากษา
อื่น
7. คุแกลวคชันเจ้าหน้าที่ศาลมิให้ทำความเสียหาย หรือเสื่อม
เสียมาสู่ศาลหรือผู้พิพากษา

¹ คุบทที่ 2, หน้า 29.

8. มีความเสียสละ ไม่เห็นแก่ประโยชน์ส่วนตน
9. ปราศจากอกตัญญู
10. กล้าหาญ ไม่เกรงกลัวต่ออิทธิพลใด ๆ และมีความเด็ดขาด
11. อยู่ในศีลธรรมอันดี
12. มีความซื่อสัตย์ ซื่อสัตย์ เที่ยงธรรม

ข. ข้อพึงละเว้นปฏิบัติ เช่น

1. ไม่ควรประพฤติในสิ่งที่ไม่สมควร อันอาจนำมาซึ่งข้อตำหนิ
ติเตียน
2. ไม่ควร เป็นผู้เขียนคอลัมน์ในหนังสือพิมพ์ หรือให้ความเห็น
เกี่ยวกับข่าวประจำวัน หรือเรื่องราวที่อาจจะ เกิด เป็นคดีในศาล
3. ไม่ควรให้คำแนะนำหรือปรึกษาแก่ทนายความ หรือผู้ที่ เป็น
คดีความ แมงคนจะมีโอกาสเป็นผู้พิจารณาคดีคดีนั้น
4. ไม่ยอมให้ ไร่ชื่อของตนในกิจการค้าของบุคคลอื่น
5. ไม่พิจารณาคดีที่ความ เป็นผู้ที่มีความสนิทสนม หรือมีอิทธิพล
ต่อตน
6. ไม่ทำนึ่งสิ่ง เสียข ร้ายกรอง หรือความตอง การของ กลุ่มชนอื่น
เกิดจากอารมณ์หรือโทสะ และไม่หวั่นไหวต่อคำวิจารณ์ที่ไร เหตุผล
7. ไม่ควรให้คำพูดหรืออธิบายอย่าง เป็นการ เปิด แฉความ
เห็นหรือคำตัดสินก่อน เวลา
8. ไม่ควร อนุญาตให้มีการ แฉแพร่กระบวนพิจารณาโดยการ ถ่าย
ภาพหรือถ่ายโทรทัศน์ในระหว่างพิจารณา
9. ไม่ไรชื่อและตำแหน่งชักชวนให้ผู้อื่นออกหนุนช่วย เหลือคนอื่น
เรื่องส่วนตัว หรือไรชื่อและตำแหน่งของตนสนับสนุนผู้อื่น หรือธุรกิจของผู้อื่น
10. คง ไม่ไรชื่อมูลที่ไ้มาจากตำแหน่งหน้าที่มาแสวงผลประโยชน์
ส่วนตน
11. สาม หรืออธิบายของ ผู้พิพากษา ไม่ควร เป็นนักรการ เมืองหรือ
ประกอบอาชีพอื่น เป็นการ กระทบกระ เทือนถึง การปฏิบัติหน้าที่ของ ผู้พิพากษา

12. ไม้รับของขวัญ ของกำนัล ของกุศม หมายความ หรือ
ผอนแห่งมาในทางคดี

6. เงินเคื่อนมพิพากษา

มพิพากษามีเสียง เงิน เคื่อนแทนที่ เป็นรายได้สำหรับ เลี้ยงชีพและครอบครัว และดำรงฐานะข้อเสียบง เกียรติคุณในสังคม หากเงิน เคื่อนไม่ เพียงพอกับความจำเป็นคัง กลาว หรือเกิดข้อเปรียบ เทียบถึงความแตกต่างในอาชีพอื่นแล้ว ก็จะทำให้จิตใจของ มพิพากษาไหว เอนไปโดยง่าย ความเป็นอิสระของมพิพากษาก็จะบั่นทอนลง ซึ่งยอมจะ เป็นอันตรายใหญ่หลวงสำหรับผลาผลที่ของการความ เียงธรรมและลกของที่สุด

ความประสงค์ในการที่จะโดยบุคคลที่เหมาะสมในทางตุลาการนั้น จะต้องหา ทางให้เป็นที่พอใจแก่ตุลาการทั้งใน เกียรติยศ ศักดิ์ศรี และฐานะการเงิน เพื่อที่จะ ใจถึงใจปฏิบัติหน้าที่ เพิ่มความสามารถด้าน เคียว โดยมีของพะวงถึงปัญหาการครองชีพ โดยเฉาะ เรื่องรายได้ จะต้องคิด เพิ่มกับอาชีพนักกฎหมายอิสระ หรือการประกอบ อาชีพของนักกฎหมายในวงการธุรกิจ ทั้งนี้ เพื่อมิให้ตุลาการหันไปประกอบอาชีพอื่นคัง ที่ปรากฏแนวโน้มในปัจจุบัน และเป็นการดึงคคิให้มพิพากษามความสามารถสมัครใจ เลือกว่าอาชีพตุลาการ มิฉะนั้นจะทำให้วงการตุลาการไม่โดยบุคคลที่ควรจะได และจะ ทำให้การปฏิบัติงานในหน้าที่ขาดความกระตือรือร้นหรือท้อแท้ใจ

กรมหลวงราชบุรีดิเรกฤทธิ์ โลกลาว ไววา

ตุลาการของการความ เป็นพิเศษ หรือที่อังกฤษเรียกว่า เติกันเกล และ ทัมททที่จะไม่สำเร็จมากกว่าที่จะสำเร็จ คน เช่นนี้ได้รับราชการที่หลังราชการอื่น ๆ เป็นที่เสียเปรียบในรุ่นตน และยัง เสียเปรียบต่อไปอีกว่าตำแหน่งที่เลื่อนชั้นนั้นน้อย เพื่อที่จะลดบลงการ เสียเปรียบ เช่นนี้ ก็จำเป็นที่จะต้องให้เงิน เคื่อนสูงไว้ เงิน เคื่อน สูงนั้นไม่ใช่แค่พอกัน ต้องแล้วแต่เทียบกับตำแหน่งและอัตราอื่น และอีกข้อหนึ่งใน ราชการ อย่างอื่นตามภาษาไพร เรียกว่า มีกำลังในราชการฝ่ายตุลาการไม่มีเลย เงิน เคื่อนของ มพิพากษาค่าสูงมาก เงิน เคื่อนปกป้องอันความทุจริตในทางไกล และ เป็น เครื่องยึดจงคนจำพวกคคิ เขามาควย

1 สรร เสวีรุ ไกรจิตติ, "บันทึกเรื่อง เงิน เคื่อนตุลาการ, " บทคดีคดี 26 (ธันวาคม 2512):802

ในการประชุมตลาดการแห่งเอเชียครั้งที่ 7 ณ กรุงจาร์กาตาร์ ประเทศอินโดนีเซีย ระหว่างวันที่ 19 - 24 มิถุนายน 2521 ที่ประชุมมีความเห็นว่าการกำหนดใหม่เงินเกินที่เพียงพอแก่ผู้พิพากษา และการใช้สวัสดิการพิเศษอื่น ๆ แก่ผู้พิพากษาเป็นการยอมรับความสำคัญแก่ความเป็นอิสระของฝ่ายตุลาการ เงินเกินและสวัสดิการที่ใดจะเป็นการเพียงพอหรือไม่ ควรพิจารณาโดยคำนึงถึงความรับผิดชอบและความสำคัญของตำแหน่งตุลาการ เป็นสำคัญ เงินเกิน และสวัสดิการ เหล่านี้ควรที่จะมีการพิจารณาปรับปรุงให้สูงขึ้นเรื่อย ๆ เพื่อที่จะป้องกันมิให้เงินเกินและสวัสดิการนั้นลดน้อยลง เพราะการเปลี่ยนแปลงของค่าของเงินหรือเหตุการณ์เปลี่ยนแปลงอย่างอื่นในสภาพสังคม

ที่ประชุมมีความเห็นสองข้อกันว่า เงินเกินที่กำหนดให้ผู้พิพากษาย่อมมีส่วนสำคัญมากในการที่จะโดยบุคคลที่มีคุณภาพเหมาะสมมาเป็นผู้พิพากษาไม่ยิ่งหย่อนไปกว่าการที่รับเงินเกินนั้นจะมีผลต่อการสร้างไว้ซึ่งความเป็นอิสระของฝ่ายตุลาการ การกำหนดเงินเกินแก่ผู้พิพากษาที่ไม่เพียงพอจะทำให้บุคคลที่มีความสามารถเหมาะสมและมีคุณสมบัติในสมัครใจเป็นผู้พิพากษา และจะทำให้สังคมของชาติประโชนที่จะพึงได้รับจากผู้พิพากษาเหล่านั้น

เพื่อเป็นการรักษาความเป็นอิสระ ความซื่อสัตย์สุจริตของผู้พิพากษาไว้ จึงควรพิจารณากำหนดเงินเกินแก่ผู้พิพากษาในท้องถิ่นพอเพียงแก่การครองชีพ และดำรงเกียรติฐานะของผู้พิพากษาเอาไว้ เช่น ในประเทศอังกฤษ และสหรัฐอเมริกา ได้กำหนดเงินเกินแก่ผู้พิพากษาไว้สูงมาก และยังมีสวัสดิการ เช่น บ้านพัก และรถยนต์ เพื่อให้ผู้พิพากษาดำเนินการปฏิบัติหน้าที่ของตนด้วยความเอาใจใส่ ไม่พะวงห่วงปากท้อง และครอบครัวจนต้องชวนชวายเป็นประกอยอาชั้พอนควย อีกทั้งภริยาของผู้พิพากษาก็ถูกจำกัดว่าจะต้องประกอยอาชั้พอนควย ไม่เป็นการกระทบกระเทือนต่อการปฏิบัติหน้าที่และไม่เป็นที่เสื่อมเสียเกียรติยศของผู้พิพากษา ในปัจจุบันฐานะความเป็นอยู่ของผู้พิพากษายังไม่ค้ำคอ เงินเกินของผู้พิพากษาไม่สามารถส่งเสียบุตรให้ได้รับการศึกษาที่ดีได้

อย่างเพียงพอ และยังคงมีค่าใช้จ่ายส่วนหนึ่งเพื่อรักษาเกียรติและฐานะทางสังคมไว้ ทั้งสภาพความเป็นอยู่ของผู้พิพากษาเปรียบเทียบกับนายความ คู่ความ และข้าราชการอื่น ซึ่งมีรตยนต์ชั้นมาศาล หรือมีรตยนต์ประจำตำแหน่ง แต่งกายด้วยเสื้อผ้าราคาแพง แคนูพิพากษาทำหน้าที่ตัดสิน เป็นผู้มีการหน้าที่สำคัญยิ่งกว่า กลับต้องนั่งรถประจำทางมาทำงาน แต่งกายด้วยเสื้อผ้าเก่า ๆ ภาพเหล่านี้ทำให้จิตใจและความศรัทธาของผู้พิพากษาค่อย ๆ ไหวเอนไปได้ และในที่สุดก็อาจแสวงหาทางออกเพื่อสนองความต้องการตามที่บุคคลทั้งหลายต้องการ ซึ่งเป็นวิธีทางอันทรยศสำหรับตำแหน่งหน้าที่อันเป็นที่พึงสูกุศลหทัยของประชาชนนี้

การปรับอัตราเงินเดือนของข้าราชการตุลาการนั้นตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการ พ.ศ. 2521 ใ้บัญญัติไว้ในมาตรา 6 วรรคแรกว่า "อัตราเงินเดือนข้าราชการตุลาการให้เป็นไปตามบัญชีหมายเลข 1 ท้ายพระราชบัญญัตินี้" และในวรรคสี่ของมาตรานี้ใ้บัญญัติว่า "ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ใช้ชั้นเงินเดือนของข้าราชการตุลาการและคณะตุลาการตามอัตรา ก. และเมื่อปรากฏว่าเงินเดือนหรือค่าจ้างทั่วไปในประเทศเพิ่มขึ้น หรือค่าครองชีพสูงขึ้น หรืออัตราเงินเดือนที่ใช้อยู่ไม่เหมาะสม ก็ใ้มีการปรับปรุงชั้นเงินเดือนเป็นอัตรา ข. อัตรา ค. อัตรา จ. หรืออัตรา ฉ. ตามความเหมาะสมโดยตรงเป็นพระราชกฤษฎีกา การปรับชั้นเงินเดือนดังกล่าวใ้มีผลเป็นการปรับชั้นเงินเดือน ข้าราชการตุลาการและคณะตุลาการที่ใ้รับอยู่ตามไปค้าย" และในมาตรา 8 วรรคสองใ้บัญญัติว่า "ในกรณีมีเหตุที่ใ้ต้องจัดใ้ใหม่หรือปรับปรุงเงินเพิ่มค่าครองชีพตามวรรคหนึ่ง หรือปรับเงินเดือนตามมาตรา 6 วรรคสี่ใ้รัฐมนตรีรายงานไปยังคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาใ้ดำเนินการต่อไป" แต่การปรับอัตราเงินเดือนตามมาตรา 6 นี้ก็ยังไม่สามารถยกฐานะของผู้พิพากษาใ้สูงขึ้น หรือเป็นการแก้ไขใ้ปัญหาข้อขัดข้องในข้างต้นใ้ เนื่องจากเป็นการปรับจากฐานะเดิมที่ใ้เป็นอยู่ใ้พร้อมกับการปรับอัตราเงินเดือนของฝ่ายอื่นทั่ว ๆ ไปค้าย จึงต้องแก้ไขใ้เงินเงินเดือนและอัตราใหม่กำหนดจำนวนใ้สูงขึ้น และควรใ้พิจารณาปรับอยู่เสมอ ๆ มิฉะนั้นฐานะความเป็นอยู่ของผู้พิพากษาก็จะค่อย ๆ ตกต่ำลงอย่างที่เป็นอยู่ในเวลานี้